

Papur Pwnc

**Diwygiedig Cynllun
2018-2033 Datblygu
Lleol**

Hydref 2019

Gwasttraff

Cynnwys

	Tudalen
1.0 Cefndir	1
2.0 Rheoli Gwastraff yn Sir Gaerfyrddin – y sefyllfa leol	8
3.0 Swyddogaeth Cyngor Sir Gaerfyrddin fel Awdurdod Cynllunio Gwastraff	17
4.0 Materion allweddol yr eir i'r afael â nhw yn yr Adroddiad Monitro Cynllunio Gwastraff ar gyfer y De-orllewin	21
4.1 Gwagle ar gyfer tirlenwi	21
4.2 Cyrraedd targedau ailgylchu – a'r angen cysylltiedig i ddod o hyd i safleoedd	21
4.3 Anghenion gwastraff gweddilliol	22
4.4 Gwastraff bwyd	22
4.5 Yr Economi Gylchol	23
4.6 Ymgorffori cyfleusterau gwastraff mewn datblygiadau newydd	24
4.7 Cynnwys y Diwydiant Rheoli Gwastraff	24
5.0 Casgliadau	25

ATODIAD 1 Cyfleusterau Gwastraff yn Sir Gaerfyrddin

ATODIAD 2 Ceisiadau a Chaniatâd Gwastraff ers mabwysiadu'r CDLI

1.0 Cefndir

1.1 Mae'r Papur Pwnc hwn yn nodi deddfwriaeth/canllawiau (Ewropeaidd, cenedlaethol, a rhanbarthol) mewn cysylltiad â rheoli gwastraff ac mae'n archwilio sut y mae hyn yn dylanwadu ar Sir Gaerfyrddin ar lefel leol o ran paratoi'r Cynllun Datblygu Lleol (CDLI) Diwygiedig.

1.2 Mae'r system rheoli gwastraff a chynllunio gwastraff yn newid yn gyflym. Bellach ystyrir bod gorddibynnu ar dirlenwi fel y dull o drin gwastraff a ffeffrir yn anaddas. Mae deddfwriaeth a gyflwynwyd gan yr Undeb Ewropeaidd (UE) yn pennu targedau ar gyfer lleihau ac ailgylchu gwastraff a bydd yn galw am d dulliau newydd o reoli gwastraff, ynghyd â chynnydd sylweddol yn nifer y cyfleusterau fel bod modd rhoi'r dulliau hyn ar waith a chyflawni'r targedau. Mae deddfwriaeth yr UE eisoes wedi ei throsi i ddeddfwriaeth genedlaethol yn y DU ac felly, fel sy'n debygol (ar adeg ysgrifennu hwn) pan fydd y DU yn gadael yr UE bydd y gofynion eisoes wedi eu hymgorffori mewn deddfwriaeth yn y DU ac yng Nghymru.

1.3 Diben y Papur Pwnc yw darparu tystiolaeth ar gyfer y Cynllun Datblygu Lleol Adneuo, ac wrth wneud hynny bydd yn parhau i fod yn ddogfen sy'n esblygu, yn agored i gael ei diweddarau a'i hadolygu pan fydd data newydd ar gael.

Y Sefyllfa Ddeddfwriaethol Bresennol

Cyfarwyddebau Ewropeaidd

1.4 Fel Aelod o'r Undeb Ewropeaidd (UE), mae'r DU wedi ymrwymo i weithredu darpariaethau Cyfarwyddebau Ewropeaidd o fewn ei fframwaith deddfwriaethol ei hun. Ceir nifer o gyfarwyddebau sy'n berthnasol i gynllunio gwastraff, a'r pwysicaf o'r rhain yw'r *Gyfarwyddeb Fframwaith Gwastraff a'r Gyfarwyddeb Tirlenwi*.

Y Gyfarwyddeb Fframwaith Gwastraff

1.5 Y Gyfarwyddeb Fframwaith Gwastraff yw'r prif ddarn o ddeddfwriaeth sy'n cadw rheolaeth ar reoli gwastraff ledled yr UE. Mae'n ceisio dileu'r orddibyniaeth ar dirlenwi drwy gyflwyno'r egwyddor o hierarchaeth gwastraff cynaliadwy sy'n mynnu bod Aelod-wladwriaethau yn gweithredu mesurau priodol i annog: yn gyntaf, atal neu gyfyngu ar gynhyrchu gwastraff; yn ail, adfer gwastraff drwy ailgylchu neu aildefnyddio; yn drydydd, defnyddio gwastraff fel ffynhonnell ynni. Mae'r egwyddor hierarchaeth gwastraff yn ystyried tirlenwi fel y cam i'w gymryd yn niffyg dim arall. Mae'r Gyfarwyddeb hefyd yn ei gwneud yn ofynnol i Aelod-wladwriaethau greu cynlluniau rheoli gwastraff, gan nodi eu capasiti i reoli eu gwastraff eu hunain drwy ddefnyddio rhwydwaith digonol o gyfleusterau gwastraff.

1.6 Mabwysiadwyd Cyfarwyddeb Fframwaith newydd ar gyfer Rheoli Gwastraff yn yr UE yn 2008. Mae'n diwygio deddfwriaeth yr UE ar wastraff ac yn cymryd lle'r Gyfarwyddeb Fframwaith Gwastraff bresennol, y Gyfarwyddeb Gwastraff Peryglus a Chyfarwyddeb Olew Gwastraff. Mae'n gosod hierarchaeth gwastraff newydd, yn ehangu egwyddor 'y llygrwr sy'n talu' drwy bwysleisio cyfrifoldeb y cynhyrchydd ac yn pennu targedau rheoli gwastraff a lleihau gwastraff llymach ar gyfer Aelod-wladwriaethau.

Y Gyfarwyddeb Tirlenwi

1.7 Cyflwynodd y Gyfarwyddeb Tirlenwi geisiadau am drwydded a gofynion technegol ar gyfer cynllunio a gweithredu safleoedd tirlenwi. Hefyd cafodd mathau penodol o wastraff o safleoedd tirlenwi eu gwahardd a chyflwynwyd proses o leihau fesul cam y maint o wastraff trefol pydradwy a anfonir i safleoedd tirlenwi, gan osod cosbau os na chyflawnir y targedau. Mae'r newidiadau a gyflwynwyd gan y Gyfarwyddeb hon yn uniongyrchol berthnasol i awdurdodau cynllunio lleol pan fyddant yn paratoi eu cynlluniau datblygu lleol. Yn benodol, dylid darparu digon o gyfleusterau i gymryd gwastraff a waherddir o safleoedd tirlenwi a chyfleusterau trin o flaen llaw.

1.8 Mae epil Gyfarwyddebau eraill y Gyfarwyddeb Fframwaith Gwastraff yn cynnwys:

- **Y Gyfarwyddeb Gwastraff Peryglus:** sy'n ceisio diffinio gwastraff peryglus a darparu mesurau rheoli ychwanegol ynghylch tracio, symud a rheoli;
- **Y Gyfarwyddeb Llosgi Gwastraff:** sy'n ceisio lleihau effaith effeithiau amgylcheddol negyddol ar yr amgylchedd ac iechyd pobl yn sgil allyriadau i'r awyr, pridd, dŵr wyneb a dŵr daear o ganlyniad i losgi a chyd-losgi gwastraff.
- **Y Gyfarwyddeb Gwastraff Deunydd Pacio:** sy'n bwriadu darparu lefel uchel o ddiogelwch amgylcheddol o ran rheoli'r ffrwd wastraff hon a hefyd sefydlu mesurau i leihau ac aildddefnyddio deunydd pacio;
- **Y Gyfarwyddeb Diwedd Bywyd Cerbyd (ELV):** sy'n bwriadu atal gwastraff cerbydau ar ddiwedd eu hoes a hybu'r arfer o gasglu, aildddefnyddio ac ailgylchu eu cydrannau i ddiogelu'r amgylchedd;
- **Y Gyfarwyddeb Cyfarpar Trydanol ac Electronig Gwastraff (WEEE):** sy'n ceisio atal gwastraff o'r ffrwd wastraff hon a hybu'r arfer o gasglu, aildddefnyddio ac ailgylchu. Mae hefyd yn bwriadu gwella perfformiad amgylcheddol pob gweithredwr sy'n rhan o gylch bywyd WEEE.
- **Y Gyfarwyddeb Atal a Rheoli Llygredd mewn ffordd Integredig:** sy'n ceisio atal, lleihau a diddymu llygredd drwy sicrhau bod ymdrechion yn canolbwyntio ar y gweithgareddau diwydiannol ac amaethyddol mwyaf arwyddocaol. Mae hefyd yn canolbwyntio ar ddefnyddio adnoddau naturiol yn ochelgar.
- **Y Gyfarwyddeb Ewropeidd [2006/21/EC] ar reoli gwastraff o'r Diwydiannau Echdynnol (Y Gyfarwyddeb Gwastraff Mwyngloddio):** sy'n darparu ar gyfer mesurau, gweithdrefnau a chyfarwyddyd i atal neu leihau cymaint â phosib unrhyw effeithiau niweidiol ar yr amgylchedd, ac unrhyw risgiau canlyniadol i iechyd pobl a ddaw o ganlyniad i reoli gwastraff o'r diwydiannau echdynnol.

Y Cyd-destun Cenedlaethol (DU)

1.9 Mae'n ofynnol i Aelod-wladwriaethau'r UE drosi'r Cyfarwyddebau Ewropeaidd i mewn i'w fframweithiau deddfwriaethol. O'r rhain y rhai mwyaf perthnasol i Gymru yw:

- **Rheoliadau Tirlenwi (Cymru a Lloegr) 2002** – sy'n gwahardd yr arfer o gydwaredu gwastraff peryglus a gwastraff nad yw'n beryglus yn yr un safle tirlenwi;
- **Rheoliadau Gwastraff Peryglus (Cymru a Lloegr) 2005 a Rheoliadau'r Rhestr Wastraffoedd (Cymru) 2005** – cododd y rhain nifer y gwastraffoedd a ystyrir yn

'beryglus' i gynnwys eitemau megis setiau teledu gwastraff, monitorau cyfrifiaduron, tiwbiau fflworoleuol a phlaladdwyr;

- **Rheoliadau Rheoli Gwastraff (Cymru a Lloegr) 2006 – 'Rheoliadau Gwastraff Amaethyddol'** – mae'r rhain yn gwahardd claddu a llosgi gwastraff amaethyddol yn anrheoleiddiedig ar ffermydd. Mae'n rhaid i ffermwyr nawr gael gwared ar wastraff o'r fath mewn safleoedd trwyddedig neu wneud cais am drwydded gan Asiantaeth yr Amgylchedd (EA) (neu gofrestru esemptiad trwydded) er mwyn parhau i waredu ar y fferm;
- **Rheoliadau Atal a Rheoli Llygredd (Cymru a Lloegr) 2000** – mae'r rhain yn cwmpasu cael gwared ar wastraff drwy safleoedd tirlenwi a chyfleusterau trin a storio gwastraff.

Y Cyd-destun Cenedlaethol (Cymru)

1.10 Cynhwysir Canllawiau Cynllunio Cenedlaethol o ran Rheoli Gwastraff ym Mholisi Cynllunio Cymru Argraffiad 10 (Rhagfyr 2018) gyda'r atodiad Nodyn Cyngor Technegol (TAN) 21: Gwastraff (Chwefror 2014) a Chylchlythyrau perthnasol. Mae'r dogfennau hyn yn glynu wrth yr egwyddorion a nodir yn *Tuag at Ddyfodol Diwastraff* sef Strategaeth Gwastraff Cenedlaethol ar gyfer Cymru, Llywodraeth Cymru a gyhoeddwyd ym mis Mehefin 2010, sydd, yn ei thro'n cyd-fynd â gofynion deddfwriaeth Ewropeaidd, yn benodol y Gyfarwyddeb Fframwaith Gwastraff a'r Gyfarwyddeb Tirlenwi.

Tuag at Ddyfodol Diwastraff – Dogfen Strategaeth Wastraff Drosfwaol ar gyfer Cymru, Mehefin 2010

1.11 Mae'r Strategaeth hon yn nodi fframwaith hirdymor ar gyfer rheoli gwastraff ac effeithlonrwydd adnoddau, rhwng nawr a 2050. Ceir ymrwymiad i leihau ôl-troed ecolegol Cymru o fewn cenedlaeth a chynigion ynghylch sut i leihau ein heffaith ar newid hinsawdd. Bwriad y dull o weithredu diwastraff yw peidio â chynhyrchu gwastraff yn y tymor hir drwy gynllunio cynhyrchion a gwasanaethau sy'n lleihau neu'n aildefnyddio gwastraff gymaint â phosib a datblygu economi leol a medrus iawn ar gyfer rheoli gwastraff ac effeithlonrwydd adnoddau.

1.12 Caiff y strategaeth newydd ei rhoi ar waith drwy gynlluniau sectorau unigol. Bydd pob un cynllun unigol yn disgrifio swyddogaeth y sector, Llywodraeth y Cynulliad ac eraill wrth gyflawni'r canlyniadau, y targedau a'r polisiau yn *Tuag at Ddyfodol Diwastraff*.

Cynllun y Sector Casgliadau, Seilwaith a Marchnadoedd (CIMSP)

1.13 Mae'r CIMSP yn cefnogi *Tuag at Ddyfodol Diwastraff*, drwy restru canlyniadau, polisiau a chymau cyflawni ar gyfer sefydliadau, cwmnïau ac unigolion sy'n ymwneud a chasglu a rheoli adnoddau gwastraff, a'r defnydd o gynnyrch yn deillio o wastraff. Mae'n ffurfio cyfres o ddogfennau sydd gyda'i gilydd yn cynnwys y strategaeth/cynllun rheoli gwastraff ar gyfer Cymru yn unol â'r gofynion o ran creu cynlluniau a ymgorfforir yn neddfwriaeth Cymru a'r UE.

1.14 Cyhoeddwyd y CIMSP yn 2012. Roedd yn seiliedig ar ddata sydd erbyn hyn wedi eu diweddarau ar gyfer mathau arbennig o ffrwd wastraff. Roedd ffynhonnell y data'n amrywio yn dibynnu ar y ffrwd wastraff dan sylw. Casglwyd data gwastraff diwydiannol,

masnachol a gwastraff adeiladu a dymchwel i gyd drwy ddefnyddio arolygon tra darperir data ar wastraff a gesglir gan awdurdod lleol yn chwarterol yn uniongyrchol gan awdurdodau lleol drwy ddefnyddio'r gronfa ddata Llif Data Gwastraff.

1.15 Defnyddiodd y CIMSP ddata gwastraff Diwydiannol a Masnachol yn seiliedig ar arolwg a gynhaliwyd yn 2007. Ers cyhoeddi'r CIMSP cynhaliwyd arolwg pellach, ac mae hwn yn darparu data ar wastraff sgil-gynhyrchion masnachol a diwydiannol a'u rheolaeth yn 2012. Cafwyd data ar Wastraff a Gasglwyd gan Awdurdod Lleol o'r Llif Data Gwastraff sy'n crynhoi data a ddarperir gan Awdurdodau Lleol yn uniongyrchol. Y cyfnod y mae data'r CIMSP yn cyfeirio ato yw 2009; mae data ar gael nawr ar gyfer 2017/18. Seiliwyd data gwastraff adeiladu a dymchwel ar arolwg a gynhaliwyd yn 2005/06. Ers hynny cynhaliwyd arolwg arall sy'n edrych ar sgil-gynhyrchion gwastraff a reolwyd yn 2012. Serch hynny, ni ellir cymharu'r ddau arolwg yn uniongyrchol gan fod disgrifiadau rhai gwastraffoedd wedi newid.

Polisi Cynllunio Cymru (PPW) Argraffiad 10 (Rhagfyr 2018)

1.16 Mae'r argraffiad diweddaraf o'r PPW yn rhoi pwyslais ar wneud y defnydd gorau o adnoddau perthnasol a hyrwyddo'r economi gylchol. Ystyr economi gylchol yw un sy'n ceisio cadw deunyddiau, cynhyrchion a chydannau mewn defnydd gyhyd â phosibl. Mae egwyddorion yr economi gylchol yn gam oddi wrth y model llinellol presennol o wneud, defnyddio a gwaredu ac yn gam tuag at fodel ailddefnyddio, trwsio ac ailgylchu'r gwastraff a gynhyrchir yn ystod datblygiad. Trafodir hyn ymhellach yn adran 4.5 isod.

Nodyn Cyngor Technegol (TAN) 21 Gwastraff (Chwefror 2014)

1.17 Mae Erthygl 16 o'r Gyfarwydddeb Fframwaith Gwastraff yn ei gwneud hi'n ofynnol i aelod-wladwriaethau sefydlu rhwydwaith integredig a digonol ar gyfer cael gwared ar wastraff, ac ar gyfer adfer gwastraff trefol cymysg. Mae TAN 21 yn ei gwneud yn ofynnol monitro'r cynnydd tuag at hyn er mwyn nodi a yw capasiti tirlenwi yn cael ei gynnal; bod capasiti trin digonol yn cael ei gynnal; a yw patrwm gofodol y ddarpariaeth yn briodol i ddiwallu anghenion dynodedig, ac a oes angen camau gweithredu pellach gan awdurdodau cynllunio lleol i fynd i'r afael â materion annisgwyl. Mae'r Cynllun Sector Casgliadau, Seilwaith a Marchnadoedd (CIMSP) yn darparu'r man cychwyn strategol ar gyfer monitro.

1.18 Mae TAN 21 yn cynghori bod trothwy uchaf yr ystodau capasiti a nodir yn CIMSP (neu unrhyw ddiweddariad dilynol) yn debygol o gynrychioli'r pwynt pan fo maint y ddarpariaeth mewn rhanbarth yn cael ei ystyried yn ddigonol ar gyfer capasiti adfer. Yn rhanbarth De-orllewin Cymru nodir bod trothwy'r capasiti yn: 34-327 mil o dunelli'r flwyddyn. Ceir yr amrywiad oherwydd lefel yr ansicrwydd ynghylch cyfeintiau o wastraff gweddilliol sydd angen eu rheoli.

1.19 Mae TAN 21 yn cynghori mai 7 mlynedd yw'r lefel pan fo gwagle tirlenwi nad yw'n beryglus yn ddigonol mewn rhanbarth. Bydd y cyfnod y bydd gwagle tirlenwi yn para yn amrywio'n sylweddol gan y bydd yn dibynnu ar nifer o ffactorau gwahanol megis gofynion peiranyddol, cyflenwi dyddiol, cywasgu a chyfraddau sefydlogi a chyfraddau doddi. Gall cyfyngiadau cynllunio hefyd gyfyngu ar faint o'r gwagle gaiff ei ddefnyddio yn y pen draw gan fod oes caniatâd tirlenwi yn cael ei chyfyngu'n aml gan amodau defnydd. Nid yw TAN

21 yn nodi methodoleg ar gyfer pennu oes safle tirlenwi er bod y CIMSP yn amcangyfrif oes safle tirlenwi ar sail nifer o sefyllfaoedd gwahanol yn dibynnu ar sgil-gynhyrchion gwastraff gweddilliol a chyfraddau dargyfeirio. Amcangyfrifodd y CIMSP, yn y sefyllfa waethaf bosibl, y byddai gwagleoedd tirlenwi yn Ne-orllewin Cymru yn prinhau yn 2020/21 ac, yn y sefyllfa orau bosibl, y byddai gwagleoedd yn para am gyfnod amhenodol.

1.20 Mae TAN 21 yn ei gwneud hi'n ofynnol bod Asesiad Cynllunio Gwastraff yn cael ei gynnwys gyda cheisiadau cynllunio ar gyfer cyfleusterau gwaredu, adfer neu ailgylchu. Bwriad yr asesiad yw helpu i lywio penderfyniadau yn ymwneud â cheisiadau ar gyfer rheoli gwastraff yng ngoleuni gofynion TAN 21.

Cyd-destun Rhanbarthol

Rhanbarth De-orllewin Cymru

1.21 Mae TAN 21 yn nodi'r angen am broses cynllunio gwastraff ranbarthol i helpu awdurdodau lleol yng Nghymru i gynllunio ar gyfer cyfleusterau rheoli gwastraff yn y dyfodol ac i fod o gymorth wrth baratoi cynlluniau datblygu.

1.22 Mae TAN 21 yn sefydlu ei bod yn ofynnol i bob un o'r tri rhanbarth yng Nghymru (y Gogledd, y De-ddwyrain a'r De-orllewin) baratoi Adroddiad Monitro Cynllunio Gwastraff (WPMR) yn flynyddol. Yn ganolog i'r broses o baratoi'r Adroddiad mae casglu a dadansoddi gwybodaeth yn ymwneud â sefyllfa gwastraff ymhob rhanbarth. Mae Sir Gaerfyrddin yn rhanbarth y De-orllewin, ynghyd ag awdurdodau unedol Castell-nedd Port Talbot, Abertawe, Ceredigion, Pen-y-bont ar Ogwr a Sir Benfro.

1.23 Mae angen gwybodaeth am sefyllfa gwastraff pob rhanbarth er mwyn monitro'i sgil-gynhyrchion, adfer a gwaredu, ac er mwyn gallu gwneud rhagolygon o ran sgil-gynhyrchion yn y dyfodol. Mae'n rhaid ymgymryd â her cynllunio ar gyfer rheoli gwastraff a chyfleusterau adfer adnoddau gyda gwybodaeth gadarn. Mae'n bwysig felly cael gwybodaeth gynhwysfawr, gywir, amserol a chyson.

1.24 Mae angen gwybodaeth am reoli gwastraff/cyfleusterau adfer adnoddau'r rhanbarth er mwyn gallu monitro'r broses o gyflawni *Tuag at Ddyfodol Diwastraff* – o ran y cyfleusterau y mae cynllunio ar eu cyfer yng nghynlluniau datblygu awdurdodau lleol ac o ran y cyfleusterau sy'n gweithredu ar hyn o bryd.

Adroddiad Monitro Cynllunio Gwastraff (WPMR)

1.25 Prif swyddogaeth yr WPMR yw crynhoi a chyflwyno'r holl ddata sydd ar gael i alluogi monitro'n effeithiol sgil-gynhyrchion a chyfleusterau rheoli gwastraff y rhanbarth ac i asesu perfformiad y rhanbarth yn erbyn y targedau a nodir yn *Tuag at Ddyfodol Diwastraff*.

1.26 Bwriad yr wybodaeth a'r dadansoddiad a gyflwynir yn yr adroddiadau yw darparu sail i awdurdodau lleol a sefydliadau eraill i gymryd camau o ran y sgil-gynhyrchion o fewn pob ardal awdurdod lleol, a thrwy hynny, y rhanbarth cyfan. Mae'r Adroddiadau hefyd yn

darparu gwybodaeth i helpu'r diwydiant rheoli gwastraff i wneud penderfyniadau buddsoddi allweddol.

1.27 Mae amcanion adroddiadau'r WPMR yn cynnwys y canlynol:

- Crynhoi ac asesu data sydd ar gael ar yr holl sgil-gynhyrchion yn y rhanbarth er mwyn monitro tueddiadau sgil-gynhyrchion yn y gorffennol ac yn y pendraw fonitro perfformiad yn erbyn y targedau a nodir yn *Tuag at Ddyfodol Diwastraff*;
- Crynhoi ac asesu data sydd ar gael ar wagle tirlenwi gyda'r bwriad o ragfynegi capasiti tirlenwi sy'n weddill yn y rhanbarth;
- Crynhoi ac asesu data sydd ar gael ar y sgil-gynhyrchion a rheoli gwastraff gweddilliol a gwneud sylwadau ar y cynnydd a wneir tuag at fodloni targedau o ran dewisiadau eraill heblaw tirlenwi;
- Crynhoi ac asesu data ar ddatblygu polisiâu gwastraff mewn Cynlluniau Datblygu er mwyn monitro gweithredu darpariaethau TAN 21 Gwastraff;
- Crynhoi gwybodaeth am brosesau rheoli gwastraff presennol awdurdodau lleol a'u cynlluniau adfer adnoddau a chaffael yn y dyfodol;
- Nodi unrhyw fylchau data sy'n bodoli;
- Darparu argymhellion y gellir eu dwyn ymlaen a'u defnyddio wrth greu adroddiadau WPMR yn y dyfodol.

1.28 Er mai dim ond y pedwerydd WPMR yw hwn, mae'r tablau a gynhwysir yn yr Adroddiad hwn yn defnyddio ffigurau sy'n mynd yn ôl sawl blwyddyn er mwyn nodi tueddiadau.

Cyd-destun Polisi Lleol

Cynllun Datblygu Lleol Sir Gaerfyrddin (2014-2021)

1.29 Mae'r polisiâu cynllunio mewn cysylltiad â rheoli gwastraff yn Sir Gaerfyrddin wedi eu cynnwys yng Nghynllun Datblygu Lleol (CDLI) Sir Gaerfyrddin. Mabwysiadwyd y CDLI ym mis Rhagfyr 2014, ac mae'r polisiâu a'r cynigion sydd wedi eu cynnwys yn y Cynllun cyfredol hwn wedi cyfrannu at ddarparu sylfaen ddefnyddiol i ddatblygu'r materion, polisiâu a chynigion fel rhan o'r gwaith paratoi ar gyfer y CDLI Adneuo Diwygiedig. Mae'r Cynllun yn cynnwys tri pholisi gwastraff – un polisi strategol a dau bolisi pwnc penodol. I grynhoi:

Polisi SP12-Rheoli Gwastraff – polisi strategol, yn rhannol ar sail meini prawf/yn rhannol yn ymwneud â safle penodol, yn seiliedig ar hierarchaeth gwastraff ac yn ffafrio lleoli cyfleuster gwastraff o fathau arbennig mewn mannau cyflogaeth B2 a neilltuwyd;

Polisi WPP1-Cyfleuster Rheoli Gwastraff Nant-y-caws – polisi pwnc penodol yn ffafrio parhau i ddefnyddio safle hirsefydlog ar gyfer amrywiaeth o ddefnydd o ran rheoli gwastraff;

Polisi WPP2-Cyfleusterau Rheoli Gwastraff y tu allan i Derfynau Datblygu – polisi pwnc penodol yn darparu ar gyfer lleoli cyfleusterau posib mewn ardaloedd nad ydynt yn cael eu cwmpasu gan bolisiâu SP12 a WPP1

Monitro Cynllun Datblygu Lleol

1.30 Cyhoeddodd yr Awdurdod ei drydydd Adroddiad Monitro Blynyddol ym mis Hydref 2018. Yn sgil dileu gwastraff fel dangosydd allweddol ar y lefel genedlaethol, dim ond un targed monitro sydd gan y CDLI ar gyfer gwastraff (o ran creu Canllawiau Cynllunio Atodol (SPG) yng Nghyfleuster Gwastraff Nant-y-caws). Serch hynny mae'r Adroddiad Monitro Blynyddol yn pwysleisio bod yr angen am yr SPG wedi ei ddisodli gan dystiolaeth a gafodd ei chynnwys yn adroddiadau'r WPMR. Bydd monitro ar lefel y CDLI yn y dyfodol yn unol â pholisi cenedlaethol sef PPW a TAN 21, ynghyd â thystiolaeth ac argymhellion yn y dyfodol a gaiff eu cynnwys yn adroddiadau WPMR dilynol. Caiff manylion ynghylch y defnydd o dir mewn mannau cyflogaeth B2 ei monitro'n fisol a'u cynnwys mewn Adolygiad o Dir Cyflogaeth blynyddol a gaiff ei gyhoeddi bob mis Hydref ochr yn ochr â'r Adroddiad Monitro Blynyddol. Caiff manylion ceisiadau/caniatâd newydd ar gyfer cyfleusterau gwastraff (ar safleoedd B2 neu beidio) eu monitro yn rhan o'r broses barhaus hon (gweler Atodiad 2, isod).

Adolygiad o'r CDLI

1.31 Ar 10 Ionawr 2018, penderfynodd y Cyngor Sir baratoi CDLI diwygiedig ar gyfer Sir Gaerfyrddin. Cyflwynwyd gwahoddiad ar gyfer safleoedd ymgeisiol ym mis Chwefror 2018 a ddaeth i ben ar 29 Awst 2018, a daeth yr ymgynghoriad ar y Strategaeth a Ffefrir Ddrafft i ben ar 8 Chwefror 2019.

Strategaeth Cyn Adneuo a Ffefrir Cynllun Datblygu Lleol Diwygiedig Sir Gaerfyrddin

1.32 Cyhoeddwyd y Fersiwn Ddrafft o'r Strategaeth Cyn Adneuo a Ffefrir ar gyfer ymgynghoriad ym mis Tachwedd 2018. Mae'n nodi un polisi strategol o ran gwastraff; ac fe ategir polisiâu a chynigion manwl a gaiff eu llunio fel rhan o'r CDLI diwygiedig (sy'n cael ei baratoi ochr yn ochr â'r papur pwnc hwn). Bydd hyn yn caniatáu i ragor o'r wybodaeth a'r dystiolaeth ddiweddaraf gael eu cymhathu wrth i'r broses o greu cynlluniau fynd rhagddi.

1.33 Mae'r polisi canlynol wedi ei gynnwys yn y Strategaeth Cyn Adneuo a Ffefrir:

Polisi Strategol – SP19: Rheoli Gwastraff

Gwneir darpariaeth i hwyluso rheoli gwastraff yn gynaliadwy drwy:

- a. Dyrannu tir priodol digonol i ddarparu ar gyfer rhwydwaith integredig o gyfleusterau rheoli gwastraff;**
- b. Cefnogi cynigion rheoli gwastraff sy'n ymwneud â rheoli gwastraff yn unol â'r drefn raddio a nodir yn yr hierarchaeth gwastraff;**
- c. Cefnogi cynigion ar gyfer cyfleusterau rheoli gwastraff mewn adeiladau mewn safleoedd diwydiannol presennol a rhai a ddyrennir, sydd yn addas ar gyfer cyfleusterau rheoli gwastraff;**
- ch. Cydnabod y bydd angen lleoli mathau penodol o gyfleusterau gwastraff y tu allan i ffiniau datblygu aneddiadau.**
- d. Sicrhau y gwneir darpariaeth ar gyfer rheoli gwastraff yn gynaliadwy ym mhob datblygiad newydd, yn cynnwys sicrhau cyfleoedd i leihau cynhyrchu gwastraff.**

1.34 Mae'r polisi'n cydnabod addasrwydd o ran egwyddor safleoedd diwydiannol B2 i ddarparu ar gyfer y cyfleusterau modern i reoli gwastraff mewn adeiladau sy'n defnyddio prosesau newydd â thechnoleg sy'n datblygu, sydd bellach yn ymddangos o'r tu allan fel unrhyw uned ddiwydiannol arall, gyda'r potensial i gyfrannu at gynhyrchu gwres a allai o bosib gyflenwi'r rhwydweithiau gwresogi ardal. Mae'r polisi hefyd yn cofleidio'r egwyddor hierarchaeth gwastraff sefydledig a nodir yn *Tuag at Ddyfodol Diwastraff*, yn ogystal â chydabod yr egwyddorion economi gylchol a nodir yn PPW 10.

2.0 Rheoli Gwastraff yn Sir Gaerfyrddin – y sefyllfa leol

Ffrydiau Gwastraff

2.1 Fel Awdurdod Cynllunio Gwastraff, mae Cyngor Sir Caerfyrddin yn gyfrifol am faterion yn ymwneud â chynllunio defnydd tir o ran y mathau canlynol o wastraff a reolir:

- Gwastraff a Gesglir gan Awdurdodau Lleol (LACW);
- Gwastraff Diwydiannol a Masnachol (I&C);
- Gwastraff Adeiladu a Dymchwel (C&D);
- Gwastraff Amaethyddol; a
- Gwastraff Peryglus.

2.2 Mae'r gwaith o reoleiddio a monitro gweithdrefnau rheoli gwastraff a safleoedd yn cael ei rannu rhwng Asiantaeth yr Amgylchedd a Chyngor Sir Caerfyrddin fel yr Awdurdod Cynllunio Gwastraff. Mae gan yr Asiantaeth gyfrifoldeb am safonau gweithredu ar safleoedd, a'r posibilrwydd y gallent lygru'r amgylchedd. Mae'r Awdurdod Cynllunio Gwastraff yn gyfrifol am faterion rheoleiddio megis defnydd tir, colli amwynder,

symudiadau traffig, terfynau amser ar gyfer gweithrediadau, proffiliau daear terfynol, adfer, ôl-ofal ac ôl-ddefnydd o safleoedd ac ati, drwy ei bolisi cynllunio a'i swyddogaethau rheoli datblygu.

2.3 Mae Polisi Cynllunio Cymru 10 yn pwysleisio y bydd ymgysylltu effeithiol â rheolwyr gwastraff awdurdodau lleol yn elfen angenrheidiol o gynllunio gwastraff. Darparwyd yr wybodaeth a nodir ym mharagraffau 2.22 – 2.41 isod gan Dîm Rheoli Gwastraff y Sir.

2.4 Bydd angen i'r CDLI sicrhau ei fod yn darparu ar gyfer unrhyw ofynion newydd, ac felly cynhelir trafodaeth agos â'r swyddogion gwastraff trefol wrth baratoi'r CDLI Diwygiedig. Er enghraifft, bydd angen i'r CDLI wneud darpariaeth ddigonol ar gyfer cyfleusterau sy'n annog symud gwastraff i fyny hierarchaeth gwastraff, ac felly dylai fod yn ddigon cefnogol o safleoedd dod â gwastraff, cyfleusterau cyfleusterau dinesig, gorsafoedd trosglwyddo gwastraff a chyfleusterau adennill deunydd.

Gwastraff a Gesglir gan Awdurdodau Lleol (LACW)

2.5 Ar y cyfan mae LACW yn cynnwys gwastraff y cartref a gwastraff arall a gesglir gan yr Awdurdod Casglu Gwastraff (Cyngor Sir Caerfyrddin) gan gynnwys gwastraff parciau trefol a gerddi, gwastraff glanhau traethau, rhywfaint o wastraff masnachol a diwydiannol a gwastraff yn sgil tipio anghyfreithlon. Mae gwastraff y cartref yn cynnwys gwastraff a gesglir o gartrefi (gan gynnwys gwastraff y cartref peryglus a gwastraff gardd), gwastraff o safleoedd cyfleusterau dinesig ac o safleoedd dod â gwastraff a chynlluniau casglu deunydd ailgylchadwy ar garreg y drws, gwastraff sgubo strydoedd, casglu gwastraff swmpus a chasglu sbwriel.

2.6 Fel Awdurdod Gwastraff Trefol, mae Cyngor Sir Caerfyrddin yn gyfrifol am reoli'r holl LACW yn y Sir yn ddiogel a hefyd am gyflawni'r targedau ar gyfer lleihau gwastraff ac ailgylchu a nodir yn *Tuag at Ddyfodol Diwastraff*.

2.7 Ymdrinnir â'r LACW yn Sir Gaerfyrddin yn fwy manwl yn adran 2.22, isod.

Gwastraff Diwydiannol a Masnachol

2.8 Gwastraff Diwydiannol yw gwastraff o unrhyw ffatri neu broses ddiwydiannol (ac eithrio mwyngloddiau a chwareli). Gwastraff Masnachol yw gwastraff a ddaw o safleoedd a ddefnyddir yn gyfan gwbl neu'n bennaf ar gyfer masnach, busnes, chwaraeon, hamdden neu adloniant, ac eithrio LAC a Gwastraff Diwydiannol.

2.9 Lleolir y rhan fwyaf o ddiwydiant Sir Gaerfyrddin yn ne-ddwyrain y Sir a'r cynhyrchydd gwastraff mwyaf yw Corus yn Llanelli. Serch hynny, prin yw'r data am y ffrwd wastraff hon, ac ni cheir ffynhonnell data flynyddol barhaus. Cynhaliwyd yr Astudiaeth ddiwethaf o wastraff diwydiannol a masnachol ar ran Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru yn 2012.

2.10 Roedd Astudiaeth 2012 yn ymdrin â data fesul rhanbarth yn hytrach na mynd i lawr i lefel awdurdodau lleol. Amlygodd yr adroddiad mai gan Dde-orllewin Cymru oedd y gyfradd uchaf o'r tri rhanbarth (67%) o ran paratodau ar gyfer aildefnyddio, ailgylchu a chompostio'r math hwn o wastraff. O ran cyflawni targedau cenedlaethol, dengys hyn, o ran aildefnyddio ac ailgylchu gwastraff diwydiannol a masnachol, fod rhanbarth y De-

orllewin eisoes yn cyflawni targed 2015/16 (a nodir yn *Tuag at Ddyfodol Diwastraff*) yn 2012.

2.11 Serch hynny, parhaodd tirlenwi fel y llwybr ail uchaf o ran rheoli (yn cyfrif am 21% o'r gwastraff) ac o'r herwydd roedd targed 2019/20 o uchafswm o 10% ar gyfer tirlenwi yn dal yn weddol bell o gael ei gyflawni. Yn absenoldeb data mwy cyfredol ni fydd modd canfod a gaiff y ddau darged gwahanol ar gyfer 2019/20 a nodir uchod, sef lleihau tirlenwi a chynyddu ailgylchu, eu cyflawni.

Gwastraff Adeiladu a Dymchwel

2.12 Gwastraff Adeiladu a Dymchwel yw gwastraff sy'n deillio o adeiladu, atgyweirio, cynnal a chadw a dymchwel adeiladau, gan gynnwys ffyrdd. Yn bennaf, mae'n cynnwys bric, concrid, rwbel, isbridd ac uwchbridd, ond gall hefyd gynnwys pren, metel a phlastigion.

2.13 Ni cheir ffigurau dibynadwy ar gyfer Sir Gaerfyrddin ac mae'n anodd amcangyfrif tunelleddau. Mae gan Sir Gaerfyrddin ardal drefol fawr o amgylch Llanelli a Dyffryn Aman lle ceir prosiectau adeiladu. Fel rhan o weithrediadau'r Cyngor ei hun, defnyddir peiriannau mathru symudol a sgriniau yn aml yn nepo Glanaman er mwyn aildefnyddio deunydd ymylfeini ar lwybrau troed a gweithgareddau eraill lle nad oes gofyn am ddeunydd ffordd o safon uchel. Cymerir rhywfaint o wastraff adeiladu a dymchwel o gartrefi ymhob un o ganolfannau Ailgylchu Gwastraff y Cartref y Cyngor, a derbynnir swmp mawr o wastraff cartref a gwastraff adeiladu a dymchwel masnachol mewn llawer o orsafoedd trosglwyddo.

2.14 Fel yn achos gwastraff Diwydiannol a Masnachol, a nodir uchod, ni chedwir data ar wastraff Adeiladu a Dymchwel yn flynyddol. Cynhaliwyd astudiaethau yn ysbeidiol, a'r ddiweddaraf yw arolwg o wastraff Adeiladu a Dymchwel a gynhyrchwyd yng Nghymru ar gyfer y flwyddyn galendr 2012 a gynhaliwyd gan Cyfoeth Naturiol Cymru ar ran Llywodraeth Cymru (LIC).

2.15 Roedd Astudiaeth 2012 yn ymdrin â data fesul rhanbarth yn hytrach na mynd i lawr i lefel awdurdodau lleol. Roedd y gyfradd o ran paratoi ar gyfer aildefnyddio, ailgylchu ac adennill deunydd arall ar gyfer y gwastraff Adeiladu a Dymchwel a gynhyrchwyd yn rhanbarth De-orllewin Cymru yn 67% yn 2012. Gellir cymharu hyn â thargedau LIC i gynyddu'r gwaith paratoi ar gyfer aildefnyddio, ailgylchu ac adennill deunydd arall i leiafswm o 70% erbyn 2015/16 a 90% erbyn 2019/20. Felly, er bod y canlyniadau yn dangos bod y sector Adeiladu a Dymchwel ar y trywydd iawn i gyflawni'r targedau hyn, mae diffyg data ers 2012 yn ei gwneud hi'n anodd gwneud cymariaethau mwy diweddar.

Gwastraff Amaethyddol

2.16 Gwastraff Amaethyddol yw gwastraff sy'n cael ei gynhyrchu ar safleoedd amaethyddol o ganlyniad i weithgaredd amaethyddol. Daeth rheoliadau gwastraff amaethyddol newydd i rym yn 2006. Mae pob gwastraff amaethyddol ac eithrio tail a slyri (pan y'u defnyddir fel gwrtaith) yn dod o dan y rheoliad hwn.

2.17 Mae gan Sir Gaerfyrddin ardaloedd gwledig sylweddol iawn. Serch hynny mae data cywir yn brin (yn lleol neu'n wir yn genedlaethol) ar gyfer y symiau a'r mathau o wastraff amaethyddol a gynhyrchir, manylion gwaredu, aildefnyddio ac ailgylchu'r gwastraff. Mae

hyn yn creu rhwystr ar gyfer nodi targedau priodol i'r sector gyflawni ymrwymadau *Tuag at Ddyfodol Diwastraff* a datblygu camau gweithredu ar gyfer y sector. Yn sgil hyn, nid yw'n bosibl amcangyfrif graddfeydd cyffredinol ailddefnyddio, ailgylchu, adennill ynni na thirlenwi.

2.18 Er gwaethaf prinder data ar wastraff amaethyddol, mae'n werth nodi bod prosiect newydd ar droed yn Sir Gaerfyrddin sydd â'r nod o leihau gwastraff fferm. Yn llywio'r prosiect mae campws amaethyddol Coleg Sir Gâr yng Ngelli Aur a Power & Water, cwmni o Abertawe sy'n arbenigo mewn triniaethau dŵr electrocemegol. Mae'r prosiect wedi cael arian gan Lywodraeth Cymru, a bydd yn defnyddio technoleg arloesol â chysyniad sydd wedi ei brofi i leihau llygredd dŵr ac aer i leihau cyfaint cyffredinol slyri hyd at 80%.

Gwastraff Peryglus

2.19 Mae Gwastraff Peryglus yn cwmpasu amrywiaeth eang o ddeunyddiau gwastraff sy'n cyflwyno lefelau gwahanol o berygl i iechyd pobl a'r amgylchedd. Ym mis Gorffennaf 2004 fe wnaeth Rheoliadau (Cymru a Lloegr) Tirlenwi wahardd yr arfer o gyd-waredu gwastraffoedd peryglus a gwastraff nad yw'n beryglus yn yr un safle tirlenwi gan gyflwyno'r gofyn i wastraff peryglus gael ei drin cyn iddo fynd i safle tirlenwi. Yn 2005 nododd Rheoliadau Gwastraff Peryglus (Cymru a Lloegr) a Rheoliadau'r Rhestr Wastraffoedd (Cymru) fod nifer cynyddol o wastraffoedd yn cael eu hystyried yn 'berylus', gan gynnwys monitorau cyfrifiaduron, setiau teledu a rhywfaint o offer trydanol ac electronig gwastraff, tiwbiau fflworoleuol, a phlalladdwyr.

Mae Tabl 1 isod yn nodi'r cyfeintiau o sgil-gynhyrchion gwastraff peryglus yn Sir Gaerfyrddin rhwng 2011 a 2017.

Tabl 1. Sgïl-gynhyrchion gwastraff peryglus yn Sir Gaerfyrddin

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Gwastraff Peryglus (Tunelli)	10,785	11,316	13,111	11,194	11,422	12,716	14,908

Ffynhonnell: Adroddiad monitro cynllunio gwastraff ar gyfer De-orllewin Cymru 2019

2.20 Mae maint y gwastraff peryglus a gynhyrchir yn Sir Gaerfyrddin (fel yn rhanbarth De-orllewin Cymru yn gyfan gwbl) wedi aros yn weddol gyson dros y blynyddoedd diweddar. O ran rheoli'r gwastraff hwn, canfu adroddiad a luniwyd fel tystiolaeth ar gyfer Cynllun y Sector Casglu, Seilwaith a Marchnadoedd (CIMSP) fod gan Gymru lawer iawn o gyfleusterau ar gyfer casglu a storio deunyddiau gwastraff peryglus dros dro - 168 o gyfleusterau, a bod gan y Sir hefyd amrywiaeth eang o weithfeydd trin cemegol, ffisegol a ffisiocemegol gyda chapasiti cyfunol o tua 1.8 miliwn o dunelli.

2.21 Yn fwy diweddar, cyhoeddodd yr adroddiad monitro cynllunio gwastraff ar gyfer De-orllewin Cymru (2019) fod achosion o symud gwastraff peryglus o Dde-orllewin Cymru i Lloegr wedi gostwng yn sylweddol yn ystod y 7 mlynedd diwethaf, gan gynnwys gostyngiad blynyddol ym maint y gwastraff peryglus o Gymru yn mynd i safleoedd tirlenwi yn Lloegr (ni cheir Safleoedd Tirlenwi Gwastraff Peryglus yng Nghymru).

Sgïl-gynhyrchion a rheoli Gwastraff a Gesglir gan Awdurdodau Lleol (LACW) yn Sir Gaerfyrddin – y sefyllfa bresennol

Mae Tabl 2 yn nodi cyfanswm sgil-gynhyrchion LACW ar gyfer Sir Gaerfyrddin 2010-2018, ac yn dangos pa ganran o'r sgil-gynhyrchion hyn gafodd eu hailgylchu a'u compostio.

Tabl 2. Cyfanswm sgil-gynhyrchion LACW yn Sir Gaerfyrddin a'r canrannau a ailgylchwyd ac a gompostiwyd 2010/11 – 2017/18

	10/11	11/12	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18
Cyfanswm sgil-gynhyrchion LACW (Tunelli)	78,060	73,675	71,188	77,247	77,824	78,540	83,756	86,362
% o LACW a ailgylchwyd ac a gompostiwyd	43.4	49.3	53.8	55.7	59.6	63.5	66.2	63.6

Ffynhonnell: Stats Cymru

2.22 Mae'r data'n dangos bod cyfraddau ailgylchu a chompostio wedi cynyddu'n gyson dros y blynyddoedd. Roedd gostyngiad bach yn y gyfradd ailgylchu gyffredinol yn y cyfnod 2017/18. Serch hynny, i'r rhif agosaf, mae cyfradd ailgylchu o 63.6% yn cyflawni targed 2019/20, sef 64% (a nodir yn *Tuag at Ddyfodol Dim Gwastraff*) – y llwyddodd Sir Gaerfyrddin i ragori arno mewn gwirionedd yn 2016/17.

2.23 Mae CWM Environmental Ltd, sy'n gwmni 'teckal' i'r awdurdod lleol, yn gyfrifol am ailgylchu, trin a gwaredu gwastraff trefol. Mae'r gwastraff gweddilliol a gesglir yn Sir Gaerfyrddin ar hyn o bryd yn cael ei waredu i gyfleusterau ynni o wastraff yn Ewrop gyda chyfran fach o wastraff yn mynd i safleoedd tirlenwi.

Casglu Deunydd Ailgylchu a Gwastraff Gweddilliol o Dŷ i Dŷ

2.24 Roedd rhesymoli llwybrau a'u rhoi ar waith ym mis Hydref 2016 wedi creu sail i ffurfiau'r llwybrau presennol a phrynwyd fflyd newydd o gerbydau pod 26t a 15t. Ers y rhesymoli, gweithredwyd y canlyniadau ac ystyriwyd y newidiadau o ran y nifer o gartrefi sy'n cael y gwasanaeth, yr amser a gymerwyd i gasglu, pwysau a chyfaint llwythi ac ati. Dros y 12 mis diwethaf, cafwyd adolygiad rhesymoli ychwanegol i ganfod rhagor o arbedion effeithlonrwydd ac i gynnig gwasanaeth casglu sbwriel pwrpasol. Dros y deuddeng mis diwethaf, dadansoddwyd pob rownd a bydd newidiadau ychwanegol yn digwydd o 1 Ebrill 2019, a fydd yn cynnwys newidiadau i 12,889 o gartrefi, gyda naill ai newidiadau o ran dydd/wythnos neu newidiadau o ran darparu leininau biniau bwyd. Hefyd mae 2000 o gartrefi pellach yn cael eu hychwanegu at y cynllun casglu ar garreg y drws llawn. Cafwyd problemau o ran cyfadeiladau a lleoliadau fflatiau â mynediad cyfyng a phroblemau hefyd gyda rhai tyllau sbwriel a chlosau. Goresgynnwyd yr anawsterau hyn a darparwyd gwasanaeth ailgylchu llawn o 1 Ebrill i 100% o gartrefi Sir Gaerfyrddin.

2.25 Yn ystod y cyfnod rhwng mis Rhagfyr 2018 a mis Mawrth 2019 cafodd pob cartref yn Sir Gaerfyrddin dri rholyn o fagiau ailgylchu glas. Roedd hyn yn 156 o fagiau ac, ar gyfartaledd, chwe bag fesul wythnos gasglu, er bod nifer y bagiau ailgylchu ar gyfer casgliadau yn ddiderfyn. Bwriad hyn oedd darparu gwasanaeth a oedd o fewn cyrraedd pawb, gyda bagiau yn cael eu darparu i gartrefi yn hytrach na thrigolion yn gorfod mynd i'w

casglu. Mae hyn yn galluogi trigolion i ailgylchu mwy a lleihau nifer y bagiau gwastraff gweddilliol duon. Ceir 10 o fannau cadw stoc swyddogol ym mhrif swyddfeydd y Cyngor a dau o'r rheini yng Ngheredigion. Ceir cytundeb gweithio trawsffiniol er mwyn i'w staff allu dosbarthu a chrynhoi manylion ynghylch y gofyn am fagiau glas ychwanegol. Mae un man cadw stoc arall yn dosbarthu stoc rhwng y gwahanol wasanaethau llyfrgell deithiol sy'n teithio i bentrefi gwledig ar draws y Sir. Gall unrhyw gartref sydd angen cyflenwad ychwanegol at eu cyflenwad blynyddol gasglu rholiau ychwanegol o un o'r manau hyn.

Casglu gwastraff bwyd cartref

2.26 Darperir cad i cegin brown 5 litr a bin gwyrdd 23 litr yn rhad ac am ddim i drigolion ar gyfer casglu bwyd yn wythnosol. Darperir cynwysyddion cyfnewid am ddim ar gais. Mewn lleoliadau lle mae mynediad yn gyfyng darperir leinin startsh 'goroesi' ar gyfer y bin gwyrdd 23 litr yn rhad ac am ddim i ganiatáu ar gyfer casglu gwastraff ailgylchadwy cymysg gyda cherbyd cefn cawell 3.5t. Mae trigolion sy'n cael eu gwasanaethu gan y cerbydau cefn cawell 3.5t hefyd wedi cael cyflenwad blwyddyn o leiniau ynghyd â'u cyflenwad o fagiau ailgylchu.

Casglu gwastraff gardd cartref

2.27 Mae Cyngor Sir Caerfyrddin yn gweithredu gwasanaeth biniau gwastraff gardd bob pythefnos a chodir tâl amdano. Yn ein hail flwyddyn yn gweithredu'r gwasanaeth cawsom 3550 o danysgrifwyr a dalodd i logi'r bin gwastraff gardd 240 litr am y tymor. Tymor casglu 2018 oedd 19 Mawrth hyd 30 Tachwedd 2018. Cyfnod y gwasanaeth casglu yn 2019 yw 11 Mawrth – 29 Tachwedd. Ar gyfer tymor 2019 ehangodd y fflyd i gynnwys tri cherbyd. Cerbydau cefn agored 15t yw'r rhain. Ar ôl gwerthuso tymor 2018 o ran nifer y cwsmeriaid a lleoliadau casglu sy'n achosi problemau, er mwyn ehangu'r gwasanaeth a chynnig gwasanaeth o safon uchel ar gyfer ein trigolion, cytunwyd y byddai'n rhaid inni gyflwyno trydydd cerbyd ac ymgymryd â'r gwaith o aildrefnu llwybrau i sefydlu a mireinio rowndiau. Mae gan rowndiau 2019 y gallu i gynnwys mwy o gwsmeriaid ond hefyd mae hyn yn ein galluogi ni i gyflwyno strategaeth marchnata wedi ei thargedu at gwsmeriaid mewn ardal a fydd yn dangos gwasanaeth effeithlon ac effeithiol sydd yn ei dro wedi cynyddu capasiti ar gyfer y gwasanaeth.

2.28 Parheir i annog cartrefi i gompostio gartref drwy brynu bin compost am £12 neu ar y llaw arall fynd â'r gwastraff gardd i'w Canolfan Ailgylchu Gwastraff y Cartref leol.

Casglu Gwastraff Anymunol a Chlinigol

2.29 Mae Cyngor Sir Caerfyrddin yn darparu gwasanaeth casglu gwastraff annymunol (Categori E) yn rhad ac am ddim i tua 1,200 o drigolion ar draws y Sir. Ar hyn o bryd mae'r cytundeb i weithredu'r gwasanaeth hwn gan Natural UK, ac fe wneir casgliadau mor aml ag y mae trigolion yn dymuno. Caiff y gwastraff hylendid ei drin yng nghyfleuster Natural UK yng Nghapel Hendre lle echdynnir 50% o'r deunydd ar gyfer ei ailgylchu ac anfonir y gweddill fel tanwydd yn deillio o sbwriel i safleoedd ynni o wastraff yn Ewrop. Darperir gwasanaeth casglu gwastraff clinigol (Categoriâu A-D) gan y gwasanaeth GIG lleol, ac mae'r contract ar gyfer y gwasanaeth hwn hefyd gan Natural UK.

Casglu gwastraff swmpus cartref

2.30 Mae staff casglu gwastraff swmpus cartref yn casglu hyd at dri dodrefnyn neu gyfarpar trydanol ac electronig gwastraff (WEEE) o gartrefi trigolion am ffi (ar hyn o bryd £25). Gall trigolion drefnu casgliad drwy gysylltu â Galw Sir Gâr ar gyfer eu hanghenion neu drwy'r wefan.

2.31 Fel dewis cyntaf, mae Galw Sir Gâr yn rhoi gwybod i drigolion am sefydliadau elusennol sy'n gallu darparu gwasanaeth casglu am ddim neu am ffi is er mwyn i eitemau gael eu hailddefnyddio yn unol â hierarchaeth gwastraff. Hefyd rhestrir enwau sefydliadau aildefnyddio yn adran gwastraff swmpus tudalennau gwe gwastraff/ailgylchu.

2.32 Mae timau Casglu Gwastraff Swmpus hefyd yn darparu gwasanaeth dosbarthu ar gyfer ceisiadau ychwanegol am gadis cegin brown, biniau bwyd gwyrdd a biniau compost. Mae'r timau hyn hefyd yn darparu gwasanaeth dosbarthu drwy'r system apwyntiadau ar gyfer gwastraff swmpus a drefnir drwy'r Ganolfan Gyswllt ar gyfer ein 10 man stocio bagiau glas swyddogol. Maent hefyd yn gwasanaethu'r 15 o fanciau bach WEEE a leolir mewn Safleoedd Casglu yn y Sir.

Casglu Gwastraff Masnachol

2.33 Mae gan Gyngor Sir Caerfyrddin gytundeb ffurfiol â CWM Environmental Ltd, y cwmni 'teckal' ar gyfer yr Awdurdod. O ganlyniad, o fis Tachwedd 2018 cafodd casgliadau gwastraff masnachol eu gwasanaethu gan CWM Environmental a'u gweinyddu gan yr Awdurdod Lleol. O fis Ebrill 2019 caiff y gweinyddu a'r casglu eu cyfuno a'u darparu gan CWM Environmental. Nid yw'r awdurdod lleol yn darparu gwasanaeth gwastraff masnachol yn fewnol mwyach ond bydd yn rhoi cymorth i unrhyw adeilad masnachol gyda chyngor a chefnogaeth o ran cael cytundebau ar gyfer gwaredu gwastraff masnachol yn unol â chanllawiau Deddf Diogelu'r Amgylchedd 1990.

Safleoedd Rheoli Gwastraff Presennol

2.34 Mae Tabl 3 isod yn nodi'r safleoedd rheoli gwastraff presennol yn Sir Gaerfyrddin a ddefnyddir gan yr Awdurdod Lleol i reoli gwastraff solet trefol (MSW).

Tabl 3. Safleoedd Presennol yn Sir Gaerfyrddin a ddefnyddir gan yr Awdurdod Lleol i reoli MSW

Enw / Lleoliad	Disgrifiad
Canolfan Ailgylchu Gwastraff y Cartref Hendy-gwyn ar Daf	Canolfan ailgylchu gwastraff y cartref un lefel fechan ar gyrion pentref Sanclêr. Gweithredir gan Cwm Environmental Ltd
Canolfan Ailgylchu Gwastraff y Cartref Nant-y-caws, Heol Llanddarog, Nant-y-caws, Caerfyrddin SA32 8BG	Canolfan ailgylchu gwastraff y cartref ddwy lefel fawr wedi ei lleoli ychydig filltiroedd o dref Caerfyrddin. Gweithredir gan Cwm Environmental Ltd
Safle Compostio mewn llestr a rhesgompostio Nant-y-caws, Heol Llanddarog, Nant-y-caws, Caerfyrddin	Uned gompostio mewn llestr a rhesgompostio wedi ei lleoli ar wahân gerllaw'r ganolfan ailgylchu gwastraff y cartref.

SA32 8BG	
Safle tirlenwi gwastraff nad yw'n beryglus Nant-y-caws, Heol Llanddarog, Nant-y-caws, Caerfyrddin SA32 8BG	Gweithredir gan Cwm Environmental Ltd – safle tirlenwi sy'n gallu cymryd yr holl wastraff nad yw'n beryglus o'r awdurdod lleol a chontractwyr preifat. Nid yw'r safle'n weithredol ar hyn o bryd.
Cyfleuster Ailgylchu Deunyddiau Nant-y-caws, Heol Llanddarog, Nant-y-caws, Caerfyrddin SA32 8BG	Gweithredir gan Cwm Environmental Ltd
Canolfan Ailgylchu Gwastraff y Cartref Wernddu, Heol Trap, Wernddu, Rhydaman SA18 9RY	Canolfan ailgylchu gwastraff y cartref un lefel fechan mewn lleoliad ynysig a weithredir gan Cwm Environmental Ltd
Gorsaf Drosglwyddo Wernddu, Heol Trap, Wernddu, Rhydaman SA18 9RY	Gorsaf trosglwyddo gwastraff y cartref, masnachol a diwydiannol ar gyrion Rhydaman ac yn cael ei gweithredu gan Cwm Environmental Ltd. Defnyddir y safle i brosesu a storio gwastraff a deunyddiau y gellir eu hailgylchu sydd wedi eu casglu yn ardaloedd Rhydaman a Glanamau.
Canolfan Ailgylchu Gwastraff y Cartref, Ystad Ddiwydiannol Trostre, Llanelli SA14 9UU	Canolfan ailgylchu gwastraff y cartref un lefel ynghlwm wrth yr Orsaf Drosglwyddo gyfagos a weithredir gan Cwm Environmental Ltd
Gorsaf Drosglwyddo Trostre, Ystad Ddiwydiannol Trostre, Llanelli, SA14 9UU	Gorsaf trosglwyddo gwastraff y cartref, masnachol a diwydiannol ar gyrion Llanelli ac yn cael ei gweithredu gan Cwm Environmental Ltd. Defnyddir y safle i brosesu a storio gwastraff a deunyddiau y gellir eu hailgylchu sydd wedi eu casglu yn ardal Llanelli.
Depo Glanamau	Canolfan gweithredu trafniadaeth a depo sy'n eiddo i'r Cyngor ac a weithredir ganddo wedi ei leoli yng Nglanamau.
Depo Cillefwr	Canolfan gweithredu trafniadaeth a depo sy'n eiddo i'r Cyngor ac a weithredir ganddo wedi ei leoli ar gyrion Caerfyrddin.
Depo Priffyrdd Trostre (2 safle ar wahân)	Canolfan gweithredu trafniadaeth a depo sy'n eiddo i'r Cyngor ac a weithredir ganddo wedi ei leoli mewn dau leoliad ar gyrion Llanelli.

Ffynhonnell: Adran Briffyrdd a Gwasanaethau Technegol, Cyngor Sir Caerfyrddin.

2.35 Mae gan Sir Gaerfyrddin, mewn partneriaeth â phrosiectau hyfforddiant a chyflogaeth a gefnogir (STEPS), brosiect o'r enw Gwyn i Wyrdd sydd â gweithdy atgyweirio ac aildefnyddio yn Crosshands. Caiff offer sy'n addas ar gyfer y cartref, sef eitemau a gesglir naill ai gan STEPS neu gan wasanaeth gwastraff y cartref swmpus, eu hatgyweirio a'u hailwerthu i'r cyhoedd. Mae Sir Gaerfyrddin wedi ymrwymo i gontract rhanbarthol ar gyfer ailgylchu tecstilau a chyfarpar trydanol ac electronig gwastraff.

Gwastraff Segur

2.36 Ceir sawl cyfleuster ar gyfer trin gwastraff segur, ond nid ydynt yn cael eu defnyddio'n dda iawn. Mae'r cyfleuster yn Nafen, Llanelli yn gallu trin 20,000 o dunelli, a'r un yng Nghapel Hendre, 25,000 o dunelli. Ceir cynlluniau ar gyfer rhagor o gyfleusterau.

Safleoedd Casglu Gwastraff Ailgylchu Cymunedol

2.37 Ar hyn o bryd, mae Sir Gaerfyrddin yn gweithredu 150 o safleoedd casglu gwastraff ailgylchu cymunedol ledled y sir. Gall safleoedd amrywio o ran cynnig ffrydiau ailgylchu, megis gwydr, papur, caniau, cyfarpar trydanol ac electronig gwastraff, cyfryngau a thecstilau. Gwasanaethir y safleoedd gan gontractwr rhanbarthol ar gyfer tecstilau a chyfryngau. Cesglir y ffrydiau sy'n weddill gan ein timau casglu mewnol h.y. cerbydau casglu pwrpasol cerbydau 2 x 3 adran, 1 x lori sy'n codi gyda bachyn, a chesglir biniau casglu cyfarpar trydanol ac electronig gwastraff gan ein Timau Casglu Gwastraff Swmpus. Trosglwyddir deunyddiau i'r Cyfleuster Adfer Deunyddiau, Gorsaf Drosglwyddo Trostre a gwydr i'n safle swmpgasglu ein hunain ym Mhlot 15, Ystad Ddiwydiannol Trostre.

Addysg ac Ymwybyddiaeth

2.38 Yn yr Adain Gwastraff, mae'r Tîm Addysg ac Ymwybyddiaeth yn cynnig cymorth a chyingor i'r cyhoedd ynghylch y cynllun ailgylchu a gwastraff bwyd cyfunol.

2.39 Defnyddir y cyfryngau cymdeithasol ar y cyd â gwefan yr Awdurdod Lleol i hysbysu preswylwyr am newidiadau i gasgliadau yn ystod y Nadolig ac ar wyliau banc, oedi oherwydd tywydd gwael, datganiadau i'r wasg ac ar gyfer hyrwyddo digwyddiadau ailgylchu. Mae ein gwefan yn hyrwyddo'r holl wasanaethau a gynigir gan yr Adain Casglu Gwastraff a gellir gofyn am lawer o wasanaethau, rhoi gwybod neu dalu amdanynt ymlaen llaw ar-lein.

Gwastraff Trefol Pydradwy

2.40 O ran dargyfeirio gwastraff trefol pydradwy oddi wrth safleoedd tirlenwi, mae Sir Gaerfyrddin eisoes yn cyrraedd targedau sy'n llawer is na'r cwota uchaf y nodir y caiff ei ganiatáu yn y Cynllun Lwfansau Tirlenwi ar gyfer Sir Gaerfyrddin – gweler Tabl 5 isod.

Tabl 4. Lwfansau tirlenwi ar gyfer Sir Gaerfyrddin rhwng 2004 a 2009 o'u cymharu â nifer y tunelli o wastraff trefol pydradwy a anfonwyd i safleoedd tirlenwi

	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18
Uchafswm y Lwfans Tirlenwi (Tunelli)	24,228	23,151	22,074	20,997	19,920
Y Gwastraff Trefol Pydradwy gwirioneddol a anfonwyd i safleoedd tirlenwi (Tunelli)	17,681	7,175	2,278	2,388	11,263

Ffynhonnell: Cyfoeth Naturiol Cymru, Adroddiad ar y Cynllun Lwfansau Tirlenwi yng Nghymru yn 2017/18 a Chofrestr o'r Cynllun Lwfansau Tirlenwi yng Nghymru o 2004 ymlaen.

Datblygiadau yn y Dyfodol

2.41 Mae'r Awdurdod wedi cydweithio'n agos â WRAP Cymru ar nifer o brosiectau yn ystod y deuddeg/ deunaw mis diwethaf. Mae swyddogion WRAP Cymru wedi cynorthwyo â'r ymarfer rhesymoli llwybrau y disgwylir y bydd yn cael ei weithredu ar 1 Ebrill 2019.

Mae hyn wedi arwain at gynnwys pob aelwyd yn Sir Gaerfyrddin yn y cynllun llawn ar gyfer casglu gwastraff o dŷ i dŷ, gan alluogi'r awdurdod i gynnig gwasanaethau ailgylchu i 100% o'r aelwydydd yn y sir. Hefyd, bydd 12,889 o aelwydydd eraill yn gweld rhai newidiadau i'w casgliadau o ran newid diwrnod/ wythnos, sydd wedi galluogi'r gwasanaeth i ddarparu ffordd fwy effeithlon a chost-effeithiol o gyflawni'r gwasanaeth gwastraff domestig ac ailgylchu.

3.0 Swyddogaeth Cyngor Sir Caerfyrddin fel Awdurdod Cynllunio Gwastraff

3.1 Mae Nodyn Cyngor Technegol (TAN) 21 yn rhoi pwyslais penodol ar y gofyniad bod Cynlluniau Datblygu yn cynnwys polisiau sy'n ymwneud â lleoliadau addas ar gyfer cyfleusterau rheoli gwastraff. Mae Awdurdodau ar draws rhanbarth y De-orllewin wedi datblygu cyfuniad o bolisiau sy'n seiliedig ar feini prawf a pholisiau sy'n benodol i'r safle. Yn benodol, ac yn unol â'r Nodyn Egluro Polisi a gyhoeddwyd gan LIC ar 28 Mai 2004, mae dull cyffredin mewn cysylltiad â chaniatáu mathau penodol o gyfleusterau rheoli gwastraff mewn safleoedd a restrir ar gyfer defnydd cyflogaeth B2.

3.2 Yn flaenorol, y Strategaeth Ofodol yn y Cynlluniau Gwastraff Rhanbarthol oedd yn nodi'n fras y lleoliadau neu fath y lleoliadau ar gyfer cyfleusterau newydd ym mhob rhanbarth. Hefyd, cyflwynodd y Cynlluniau Gwastraff Rhanbarthol ddsraniad y seilwaith i awdurdodau unigol. Fodd bynnag, er bod y Cynlluniau Gwastraff Rhanbarthol wedi eu disodli bellach ac nid yw'n ofynnol bod awdurdodau cynllunio lleol yn meintioli'n benodol faint o ddarpariaeth ar wahân y mae'n debygol y bydd ei hangen ar gyfer cyfleusterau gwastraff yn y dyfodol, mae Nodyn Cyngor Technegol (TAN) 21 yn dal i'w gwneud yn ofynnol bod cynlluniau datblygu lleol yn nodi lle mae safleoedd addas a phriodol yn bodoli er mwyn darparu pob math o gyfleusterau rheoli gwastraff.

Nodi tir at ddibenion rheoli gwastraff

3.3 Yn flaenorol, roedd y Cynlluniau Gwastraff Rhanbarthol yn gwahaniaethu rhwng y cyfleusterau hynny yr ystyrir eu bod mewn adeiladau a'r rhai yr ystyrir eu bod yn yr awyr agored. Nodir y canllaw defnyddiol hwn yn y ffigur isod:

Ffigur 1. Cyfleusterau nodweddiadol sydd Mewn Adeiladau a'r rhai sydd yn yr Awyr Agored

Mewn Adeiladau	Yn yr Awyr Agored
Gorsaf Drosglwyddo	Cyfleusterau Dinesig
Compostio Caeëdig	Rhesgompostio Agored
Pyrolysis	Esemptiad ar gyfer Adeiladu a Dymchwel
Cyfleuster Adfer Deunyddiau Budr	Ailgylchu Adeiladu a Dymchwel
Nwyeiddio	Tirlenwi Gwastraff nad yw'n Beryglus
Llosgydd	Tirlenwi Gwastraff sy'n Beryglus
Triniaeth Fiolegol Fecanyddol	Tirlenwi Gwastraff Segur
Awtoclawio	

Ffynhonnell: Adolygiad 1^{af} Cynllun Gwastraff Rhanbarthol, 2008

3.4 Nodir tir posibl ar gyfer cyfleusterau gwastraff mewn adeiladau yn Nhabl 6, CDLI presennol, Sir Gaerfyrddin (a atgynhychir yn Nhabl 5 isod). Nodir safleoedd y mae'n bosibl y gellir darparu Cyfleusterau Rheoli Gwastraff Mewn Adeiladau arnynt ag "1" wrth ochr enw'r safle. Mae troednodyn i'r tabl yn tynnu sylw at y canlynol:

mae'n bosibl bod cyfanswm tybiannol o 31.7 hectar o dir ar gael ar y safleoedd hyn. Yn ychwanegol at y ffigur hwn yw'r lle posibl sydd ar gael yn Safle Rheoli Gwastraff Nant-y-caws, yn ogystal â thir posibl a allai fod ar gael ar safleoedd cyflogaeth bresennol, safleoedd gwastraff a safleoedd eraill na chawsant eu dyrannu yn ystod cyfnod y Cynllun.

Tabl 5 Dyraniadau Tir Cyflogaeth

Cyfeirnod CDLI	Enw'r Safle	Lleoliad	Dosbarth Defnydd	Hectar au
Ardaloedd Twf				
GA1/E1	Ystad Ddiwydiannol Cillefwr ¹	Caerfyrddin	B1,B2,B8	4.38
GA1/MU1	Gorllewin Caerfyrddin	Caerfyrddin	B1,B2,B8	5.45
GA1/MU2	Pibwr-lwyd	Caerfyrddin	B1,B2,B8	15.50
GA2/MU9	Llynnoedd Delta	Llanelli	B1	9.78
GA2/E1	Dafen ¹	Llanelli	B1,B2,B8	22.80
GA3/E1	Parc Busnes Cross Hands	Rhydaman/ Cross Hands	B1,B2,B8	0.79
GA3/E2	Heol y Gweunydd, Cross Hands	Rhydaman/ Cross Hands	B1,B2,B8	1.16
GA3/E3	Parc Menter, Cross Hands	Rhydaman/ Cross Hands	B1,B2,B8	1.04
GA3/E7	Dwyrain Cross Hands	Rhydaman/ Cross Hands	B1,B8	9.22
GA3/E8	Parc Bwyd Gorllewin Cross Hands	Rhydaman/ Cross Hands	B1,B2,B8	8.91
GA3/E10	Ystad Ddiwydiannol Capel Hendre, Capel Hendre	Rhydaman/ Cross Hands	B1,B2,B8	4.05
GA3/E11	Parc Hendre, Capel Hendre ¹	Rhydaman/ Cross Hands	B1,B2,B8	11.73
GA3/E12	Heol Ddu, Tŷ-croes ²	Rhydaman/ Cross Hands	B1,B8	0.34
Cyfanswm				95.15

Cyfeirnod CDLI	Enw'r Safle	Lleoliad	Dosbarth Defnydd	Hectar au
Aneddiadau â 2-4 Haen				
T2/1/E1	Dyfaty	Porth Tywyn	B1,B2,B8	3.28
T2/2/E1	Ystad Ddiwydiannol Beechwood	Rhos-maen/ Llandeilo	B1,B2,B8	2.33
T2/4/E1	Sunny Bank	Castellnewydd Emlyn	B1	1
T2/5/E1	Tir ger lard yr Orsaf	Sanclêr	B1,B8	0.33
T2/5/E2	Tir ger yr A40	Sanclêr	B1,B8	1.23
T2/5/MU1	Hen Ffatri Menyn	Sanclêr	B1,B8	0.36
T2/6/E1	Stryd y Gorllewin	Hendy-gwyn ar Daf	B1,B8	0.27
T2/6/E2	Ystad Ddiwydiannol Hendy-gwyn ar Daf	Hendy-gwyn ar Daf	B1,B8	1.07
T2/6/E3	Hufenfa Hendy-gwyn ar Daf	Hendy-gwyn ar Daf	B1,B8	1.7
T3/8/E1	Tir i'r dwyrain o Heol yr Orsaf	Glanaman/ Y Garnant	B1	0.7
T3/11/E1	Hen Ffowndri	Llanybydder	B1,B8	0.51
SC34/E1	Ystad Ddiwydiannol Pantyrhodyn	Cilyrychen	B1,B2,B8	1.5
SC34/E2	Ystad Ddiwydiannol Cilyrychen (gogledd)	Cilyrychen	B1,B2,B8	1.7
Cyfanswm				15.98
Cyfanswm (pob safle)				111.13

3.5 Yn rhan o'r paratodau ar gyfer y CDLI Adneuo Diwygiedig, defnyddiwyd amryw o ffynonellau tystiolaeth i gynnal asesiad cyfredol ar gyfer tir addas sydd â'r gallu i gynnwys gweithrediadau rheoli gwastraff. Roedd y dystiolaeth yn cynnwys y canlynol:

- Adroddiadau Monitro Blynyddol y CDLI;
- Adolygiadau Tir Cyflogaeth Blynyddol y CDLI;
- Adolygiad Mwy na Thir Cyflogaeth Lleol
- Ymweliadau Safle

3.6 Mae adroddiadau monitro blynyddol y CDLI yn nodi'r nifer sy'n manteisio (gyda chaniatâd cynllunio wedi ei roi a [phan mae hynny'n berthnasol] y gweithrediadau wedi dechrau) ar dir cyflogaeth dyranedig sydd yn y Cynllun dros gyfnod o 12 mis, o 1 Ebrill i 31 Mawrth y flwyddyn ganlynol. Darperir rhagor o fanylder gan yr adolygiad tir cyflogaeth blynyddol a gyhoeddir ar y cyd â'r Adroddiad Monitro Blynyddol ac sydd hefyd yn nodi'r nifer sy'n manteisio ar safleoedd cyflogaeth presennol (ac yn newid eu defnydd), yn ogystal â'r nifer sy'n ymgymryd â gweithrediadau sy'n gysylltiedig â chyflogaeth ar safleoedd eraill. Pan nodir cysyniadau a cheisiadau cynllunio sy'n ymwneud â rheoli gwastraff, cânt eu nodi a'u cofnodi (gweler atodiad 2, isod).

3.7 Yn fwy diweddar, comisiynwyd Astudiaeth Mwy na Thir Cyflogaeth Lleol ar y cyd gan Gyngor Sir Caerfyrddin a Chyngor Sir Penfro (a'r Parciau Cenedlaethol a gwmpesir

gan yr awdurdodau hynny) yn rhan o'r dystiolaeth ar gyfer eu CDLI Diwygiedig. Roedd yr astudiaeth hon yn canolbwyntio ar y cysylltiadau rhwng yr awdurdodau, ar sefydlu ffyrdd o weithio gyda'i gilydd, yn ogystal â chynnal archwiliad o safleoedd posibl i'w dyrannu yn y CDLI priodol yn seiliedig ar ragolygon economaidd, a chyfrifiadau arwynebedd llawr a gofynion arwynebedd y safleoedd.

3.8 Defnyddiwyd y dystiolaeth y cyfeirir ati uchod wrth ddehongli swm gofynnol y tir cyflogaeth i'w ddyrannu yn y CDLI Diwygiedig. O'r safleoedd a nodwyd, ystyriwyd y safleoedd B2 hynny sydd â'r gallu i gynnwys cyfleusterau rheoli gwastraff mewn adeiladau. O ran tir cyflogaeth B2 a ddyrannwyd, mae'r CDLI Adneuo Diwygiedig yn cynnwys darpariaeth o oddeutu 20-30 hectar (ac eithrio safleoedd B2 presennol). O'r dewis sylweddol hwn o dir, nodwyd y gallai cyfanswm tybiannol o dros 30 hectar fod yn addas at ddibenion rheoli gwastraff. Mae capasiti tir potensial ychwanegol yn bodoli ar Safle Rheoli Gwastraff Nant-y-caws ac mae hwn wedi ei nodi ar y Map Cynigion CDLI Adneuo Diwygiedig. Mae'n bosibl bod rhagor o botensial yn bodoli mewn safleoedd gwastraff eraill yn y Sir a restrir yn atodiad 1 (o ran ehangiad posibl neu newid defnydd) sy'n ddibynnol ar amgylchiadau unigol.

3.9 Adlewyrchir pwysigrwydd presennol Nant-y-caws fel safle ar gyfer gweithrediadau rheoli gwastraff lluosog yn CDLI cyfredol Sir Gaerfyrddin sy'n cynnwys polisi penodol sy'n diogelu'r safle rheoli gwastraff hwn.

Nant-y-caws – y sefyllfa bresennol

3.10 Mae'r gweithrediadau presennol ar y safle yn cynnwys:

- Rhesgompostio,
- Compostio Caeedig,
- Safle Cyfleusterau Dinesig,
- Safle Tirlenwi (Nad yw'n Beryglus),
- Llosgydd Nwy Tirlenwi (gwerthir y trydan a gynhyrchir i'r grid),
- Cyfleuster Adfer Deunyddiau

3.11 O ran Gwastraff Trefol Pydradwy, mae'r safle Compostio Caeedig yn gofyn am 60% o wastraff gwyrdd a 40% o wastraff bwyd. Y dewisiadau ar gyfer y dyfodol yw aros gyda hyn neu fynd gyda chyfleuster Treulio Anaerobig arall – nad oes angen gwastraff gwyrdd arno. Rhoddwyd caniatâd cynllunio ar gyfer cyfleuster Treulio Anaerobig ar y safle yn 2015.

3.12 Mae'n rhaid nodi, er y gall y CDLI ganfod y lleoliadau y teimla y byddai'n briodol ar gyfer cyfleusterau gwastraff drwy'r system cynllunio defnydd tir, yr awdurdod gwastraff trefol neu'r diwydiant rheoli gwastraff fyddai'n cyflwyno cynigion ar y safleoedd hyn yn y pen draw. Felly, caiff y broses ei harwain gan y farchnad i raddau helaeth. Yn ogystal â'r safleoedd a fydd yn cael eu dyrannu yn y CDLI Diwygiedig, efallai y bydd y diwydiant gwastraff yn cyflwyno awgrymiadau amgen yn y dyfodol, ar safleoedd nad ydynt wedi eu

dyrannu. Yn yr achosion hyn, bydd addasrwydd safleoedd o'r fath yn cael ei asesu yn ôl eu rhinweddau unigol ac mewn cysylltiad â'r holl bolisiâu perthnasol a gynhwysir yn y CDLI Diwygiedig.

4.0 Materion allweddol yr eir i'r afael â nhw yn yr Adroddiad Monitro Cynllunio Gwastraff ar gyfer y De-orllewin

4.1 Gwagle ar gyfer tirlenwi

4.1.1 Nod hirdymor Llywodraeth Cymru yw dileu tirlenwi i'r graddau mwyaf posibl. Mae *Tuag at Ddyfodol Diwastraff* yn gosod terfynau ar gyfanswm y gwastraff trefol gweddilliol a'r gwastraff diwydiannol a masnachol a anfonir i safleoedd tirlenwi. Er hynny, cydnabyddir y bydd gwaredu i safleoedd tirlenwi yn parhau yn y tymor byr i ganolig (hyd at 2024/25). Mae hyn yn rhannol oherwydd y ffordd y caiff gwastraff ei gasglu, capasiti'r seilwaith sydd eisoes ar waith i ymdrin â gwastraff, a bodolaeth gwastraff etifeddol a gweddillion llosgi, lle nad oes unrhyw ddewis diogel arall o ran gwaredu safleoedd tirlenwi yn y pen draw ar hyn o bryd.

4.1.2 Mae Sir Gaerfyrddin yn un o chwe awdurdod lleol a leolir yn rhanbarth y De-orllewin. Mae'r Adroddiad Monitro Cynllunio Gwastraff a gynhyrchwyd ar gyfer y rhanbarth bob blwyddyn yn nodi faint o gapasiti tirlenwi (gwagle) sy'n weddill yn y rhanbarth yn gyffredinol. Y lefel (a nodir yn Nodyn Cyngor Technegol (TAN) 21) yr ystyrir bod y gwagle ym mhob rhanbarth yn ddigonol ac y dylid ei gynnal yw 5/7 mlynedd. Er bod yr Adroddiad Monitro Cynllunio Gwastraff diweddaraf (ar gyfer cyfnod 2018/19) yn nodi capasiti digonol, os bydd y sefyllfa'n newid yn ystod blynyddoedd dilynol, yna bydd angen ystyried lleoliadau posibl ar gyfer safle tirlenwi newydd a fyddai'n bodloni gofynion y rhanbarth. Mae Nodyn Cyngor Technegol (TAN) 21 yn nodi y bydd y manau lle ceir mapiau chwilio (a gafodd eu paratoi i ategu adolygiadau cyntaf y cynllun gwastraff rhanbarthol yn 2008) ar gyfer cyfleusterau awyr agored yn fan cychwyn defnyddiol i chwiliadau safle. Er hynny, bydd rhagor o wybodaeth fanwl a gwybodaeth leol yn amhrisiadwy.

4.2 Cyrraedd targedau ailgylchu – a'r angen cysylltiedig i ddod o hyd i safleoedd

4.2.1 Mae'r Adroddiad Monitro Cynllunio Gwastraff ar gyfer rhanbarth y De-orllewin yn monitro cyfraddau ailgylchu pob awdurdod cyfansoddol yn ei ranbarth ac yn nodi a yw'r targedau yn *Tuag at Ddyfodol Diwastraff* yn cael eu cyflawni. Mae'r cynnydd wedi bod yn addawol iawn o flwyddyn i flwyddyn, gyda chyfraddau ailgylchu cyfunol y rhanbarth ar gyfer cyfnod 2016/17 (64.3%) eisoes yn cyflawni targed *Tuag at Ddyfodol Diwastraff* o 64%. Mae'r angen i sicrhau bod cyfleusterau newydd ar waith a all ddarparu ar gyfer natur newidiol y gwaith o reoli gwastraff yn gysylltiedig â'r llwyddiant o ran cyflawni targedau.

4.2.2 Yn unol â'r hierarchaeth gwastraff, mae'r Cynllun Sector Casgliadau, Seilwaith a Marchnadoedd (CIMSP) yn nodi symudiad tuag at leihau'r dewisiadau gwaredu ac adfer wrth ymdrin â gwastraff er mwyn cynnal casgliadau cyfaint uchel ar wahân a ddilynnir gan ailbrosesu yn ogystal â pharatoi i aildefnyddio ac atal.

4.2.3 Bydd yn bwysig felly bod awdurdodau cynllunio yn monitro'r cynnydd tuag at ddarparu rhwydwaith integredig a digonol o osodiadau ar gyfer gwaredu gwastraff a gosodiadau ar gyfer adfer gwastraff trefol cymysg a gwastraff tebyg o'r sectorau masnachol a diwydiannol yn ogystal ag aelwydydd preifat. Mae gan CDLlau swyddogaeth hollbwysig i'w chwarae o ran hwyluso'r gwaith o gyflenwi rhwydwaith o gyfleusterau newydd o'r fath.

4.3 Anghenion gwastraff gweddilliol

4.3.1 Mae'n anodd rhagweld â sicrwydd llwyr yr anghenion yn y dyfodol o ran ymdrin â gwastraff cymysg gweddilliol, adfer a gwaredu gwastraff, a hynny oherwydd amrywiaeth y ffactorau sy'n effeithio ar nifer y tunellau yn y dyfodol a'r capasiti presennol gwirioneddol. Ond mae'r Cynllun Sector Casgliadau, Seilwaith a Marchnadoedd (CIMSP) yn nodi'r angen parhaus am ragor o wastraff gweddilliol nad oes modd ei ailgylchu. Felly, ledled Cymru, mae angen datblygu rhagor o gyfleusterau er mwyn ymdrin ag adfer gwastraff gweddilliol a sicrhau y cynhelir digon o adnoddau gwaredu ar lefel sy'n briodol i gefnogi nodau cyffredinol Tuag at Ddyfodol Diwastraff a'r Cynllun Sector Casgliadau, Seilwaith a Marchnadoedd.

4.3.2 Mae'r Gyfarwydddeb Fframwaith Gwastraff yn ei gwneud yn ofynnol i waredu ac adfer gwastraff trefol cymysg yn un o'r gosodiadau priodol sydd agosaf at ffynhonnell y gwastraff sy'n codi. Ond yn ôl Nodyn Cyngor Technegol (TAN 21) nid yw hyn yn cyfleu'r disgwyliad y dylai pob ardal fod yn hunangynhaliol o ran y rhwydwaith. Efallai y bydd gwastraff sy'n codi mewn un ardal yn cael ei drin neu ei waredu'n well mewn ardal neu ranbarth awdurdod lleol cyfagos ac mae 'rhwydwaith' y seilwaith a ragwelir yn debygol o gael ei wasgaru dros ardal ehangach na ffin weinyddol un awdurdod lleol. Er hynny, yn unol ag egwyddorion cynaliadwyedd, ceir disgwyliad y bydd pob ardal yn cael ei pharatoi i gynnwys seilwaith er mwyn cefnogi'r broses o ddatblygu rhwydwaith integredig a digonol.

4.3.3 Mae'r Adroddiadau Monitro Cynllunio Gwastraff presennol ar gyfer y 3 rhanbarth wedi nodi canlyniadau gwahanol o ran rheoli gwastraff gweddilliol. Er enghraifft, mae gan y De-ddwyrain gyfleuster mawr troi gwastraff yn ynni sy'n ymdrin â gwastraff gweddilliol sawl awdurdod yn y rhanbarth hwnnw. I'r gwrthwyneb, mae'r De-orllewin yn parhau i ddibynnu ar dirlenwi i ymdrin â'i wastraff gweddilliol, ond hefyd mae rhai awdurdodau (gan gynnwys Sir Gaerfyrddin) wedi bod yn allforio rhywfaint o'u gwastraff gweddilliol i gyfleusterau troi gwastraff yn ynni yn Ewrop.

4.3.4 Mae'n amlwg bod y marchnadoedd yn gorchymyn lle mae'r awdurdodau lleol yn y De-orllewin yn gwaredu eu gwastraff gweddilliol ar hyn o bryd. Mae'r Adroddiad Monitro Cynllunio Gwastraff wedi nodi bod y sefyllfa hon yn effeithio ar yr angen gwirioneddol am gyfleuster gwastraff gweddilliol newydd yn y De-orllewin a allai ddarparu ar gyfer gwastraff y rhanbarth. Rhoddwyd enghraifft o gais cynllunio ar gyfer cyfleuster nwyeddio a wrthodwyd yn rhannol oherwydd diffyg tystiolaeth a ddarparwyd i ddangos ble fyddai'r deunydd gwastraff yn cael ei gyrchu (gan nad oedd yn glir y byddai digon o ddeunyddiau yn y rhanbarth i'w wneud yn ymarferol).

4.3.5 Mae'r Adroddiad Monitro Cynllunio Gwastraff diweddaraf ar gyfer y De-orllewin yn tynnu sylw at astudiaeth ddichonoldeb gyfredol gan ymgynghorwyr ar ran Cyngor Abertawe i'r potensial o gael cyfleuster troi gwastraff yn ynni i wasanaethu'r rhanbarth. Bydd canlyniadau'r astudiaeth hon yn bwysig oherwydd gallant gyfeirio at y ffordd ymlaen wrth reoli gwastraff gweddilliol yn y rhanbarth a bydd yn rhaid eu cydnabod yng CDLI yr awdurdodau dan sylw.

4.4 Gwastraff bwyd

4.4.1 Ni cheir adroddiadau blynyddol cyson am sgil-gynhyrchion gwastraff bwyd yn y DU nac yng Nghymru. Er hynny, mae Adroddiad Monitro Cynllunio Gwastraff wedi cyhoeddi data ar wastraff bwyd o gartrefi yn rheolaidd ers 2007. Mae astudiaethau a gyhoeddwyd yn 2013 ac yn 2017 yn amcangyfrif mai oddeutu 10 miliwn o dunelli yw sgil-gynhyrchion gwastraff bwyd blynyddol cartrefi, y gwasanaethau lletygarwch a bwyd, a'r sectorau gweithgynhyrchu bwyd, manwerthu a chyfanwerthu.

4.4.2 Mae'r ffigur canlynol yn dangos y symiau o wastraff bwyd o gartrefi yng Nghymru yn 2009 a 2015. Data ar gyfer gwastraff bwyd o gartrefi a gasglwyd gan awdurdodau lleol (gweddilliol a chasgliadau sy'n targedu gwastraff bwyd) a fynegir fesul person.

	Gwastraff bwyd o gartrefi (kg/person fesul blwyddyn)			Newid	
	2009	2014	2015	Kg / person / blwyddyn	%
Cymru	75.4	Amh.	66.2	-9.2	-12.2%

Ffynhonnell: WRAP, Household Food Waste in the UK, 2015 (Ionawr 2017) (Adroddiad Monitro Cynllunio Gwastraff, Gwastraff Bwyd o Gartrefi yn y DU, 2015 (Ionawr 2017))

4.4.3 Tynnodd yr Adroddiad Monitro Cynllunio Gwastraff sylw at y ffaith fod Cymru wedi cynhyrchu lefelau is o wastraff bwyd yn 2015 na'r hyn a amcangyfrifir ar gyfer y DU ar gyfer yr un ffyrddau gwastraff - 73.1kg / person / blwyddyn. Mae'r adroddiad yn mynd ymlaen i ddweud bod y rhesymau posibl dros hyn yn cynnwys lefelau incwm is yng Nghymru o'u cymharu â gweddill y DU (a allai roi mwy o gymhelliant i weithredu); a/neu fod ganddi gasgliadau gwastraff bwyd ar wahân sy'n fwy cyffredin ac yn cael eu defnyddio'n well (a allai fod wedi helpu i godi ymwybyddiaeth o'r niferoedd a wastraffwyd). Mae'r Adroddiad yn ychwanegu bod angen rhagor o ymchwil i ddeall hyn yn well, gan nodi unrhyw wersi a allai helpu i leihau gwastraff bwyd o gartrefi ar draws y DU ymhellach.

4.4.4 Mae'r Adroddiad Monitro Cynllunio Gwastraff diweddaraf ar gyfer y De-orllewin yn adrodd bod mwy o sicrwydd o ran rheoli gwastraff bwyd yn rhanbarth y De-orllewin o'i gymharu â'r achos gyda gwastraff gweddilliol (a amlygir uchod). Yn y rhanbarth, mae gan bump o'r chwe awdurdod lleol gcontractau gydag Agrivert i anfon eu gwastraff bwyd i Gyfleuster Treulio Anaerobig y cwmni ger Pen-y-bont ar Ogwr. Mae gan yr awdurdod arall (Sir Gaerfyrddin) ei gyfleuster Compostio Caeëdig ei hun yn safle Rheoli Gwastraff Nant-y-caws sy'n ymdrin â'r gwastraff bwyd o'r sir hon, lle mae'n cael ei droi'n gompost gwerthadwy.

4.4.5 Er gwaethaf y diffyg data cyfredol ynghylch faint o wastraff bwyd a gynhyrchir yn flynyddol, dywed yr Adroddiad Monitro Cynllunio Gwastraff ei bod yn annhebygol y bydd angen rhagor o gapasiti ar gyfer cyfleusterau i ymdrin â gwastraff bwyd yn y rhanbarth. Er hynny, bydd y sefyllfa'n cael ei diweddarau'n flynyddol a bydd unrhyw newidiadau yn cael eu hadrodd yn yr Adroddiadau Monitro Cynllunio Gwastraff dilynol.

4.5 Yr Economi Gylchol

4.5.1 Un o elfennau allweddol Polisi Cynllunio Cymru Rhifyn 10 yw'r symudiad tuag at gynnwys economi fwy cylchol yng Nghymru. Mae economi gylchol yn un sy'n ceisio parhau i ddefnyddio deunyddiau, cynnyrch a chydannau gyhyd â phosibl. Ceir manteision amgylcheddol, cymdeithasol ac economaidd o weithredu yn y ffordd hon, yn fwyaf nodedig y cynnydd mewn gwerth a chynhyrchiant deunyddiau, arbedion ariannol i'r sector adeiladu ac atal gwastraff.

4.5.2 Anogir cynigion datblygu sy'n cynnwys deunyddiau a nodweddion cynllunio sy'n galluogi hyblygrwydd a'r gallu i addasu drwy gydol oes cynllunio'r adeilad ac a fydd yn galluogi'r deunyddiau i gael eu hailddefnyddio pan fydd yn cael ei ddadadeiladu.

4.5.3 Lle bo hynny'n briodol, anogir defnyddio deunyddiau o ffynonellau lleol, amgen, neu ddeunyddiau sydd wedi eu hailgylchu, gan gynnwys aildefnyddio ac ailgylchu deunyddiau

agregau eilaidd, deunyddiau adeiladu, deunyddiau dymchwel a gwastraff cloddio, lludw gwaelod llosgwyr a deunyddiau priodol eraill sydd wedi eu hailgylchu.

4.5.4 Mae'n anochel bod angen rhywfaint o weithrediadau peirianyddol tyrchu a llenwi ar safleoedd adeiladu. Bydd gofyn i ddatblygwyr gyflwyno cynllun rheoli deunyddiau naturiol, ac yn rhan o'r broses o drin y safle dylid asesu cydbwysedd tyrchu a llenwi'r deunyddiau a gloddir er mwyn osgoi creu gwastraff na ellir ei aildefnyddio'n effeithiol oherwydd diffyg cyfleusterau storio addas.

4.5.5 I'r perwyl hwn, cynhwysir polisi sy'n hybu egwyddorion economi gylchol yn y CDLI Adneuo Diwygiedig. Yn y polisi, bydd yn ofynnol bod cynigion datblygu yn dangos, drwy gyflwyno cynllun rheoli deunyddiau naturiol, sut mae'r broses o gynhyrchu gwastraff wedi ei lleihau a bod unrhyw wastraff a gynhyrchir yn cael ei reoli er mwyn parhau i ddefnyddio adnoddau cyhyd â phosibl.

4.6 Ymgorffori cyfleusterau gwastraff mewn datblygiadau newydd

4.6.1 Mae Nodyn Cyngor Technegol (TAN) 21 yn ei gwneud yn ofynnol bod cyfleusterau a gwagle digonol ar gyfer casglu, compostio ac ailgylchu deunyddiau gwastraff yn cael eu cynnwys yng nghynllun unrhyw ddatblygiad. Dylai strategaethau a pholisïau'r cynllun datblygu lleol sy'n cynnig datblygu annog darparu cynwysyddion gwastraff digonol ac effeithiol ar gyfer ailgylchu a nodi eu bod yn disgwyl i ddatblygwyr fanteisio ar unrhyw gyfleoedd i leihau gwastraff yn rhan o gynllun a'r gwaith o adeiladu'r adeiladau newydd.

4.6.2 I'r perwyl hwn, mae polisi sy'n ymdrin â rheoli gwastraff cynaliadwy a datblygiadau newydd wedi ei gynnwys yn y CDLI Adneuo Diwygiedig. Yn y polisi, mae'n rhaid i gynigion datblygu sicrhau y gwneir darpariaeth ar gyfer rheoli gwastraff mewn modd cynaliadwy ym mhob datblygiad newydd, gan gynnwys storio, ailgylchu a thrwy sicrhau cyfleoedd i leihau'r gwastraff a gynhyrchir.

4.7 Cynnwys y Diwydiant Rheoli Gwastraff

4.7.1 Mae'n rhaid pwysleisio na all CDLI ddarparu'r rhwydwaith gofynnol o gyfleusterau gwastraff, ond gallant ddarparu fframwaith cynllunio sy'n galluogi darpariaeth gymwys a digonol o dir er mwyn hwyluso'r broses o sefydlu'r rhwydwaith gofynnol. Caiff y diwydiant rheoli gwastraff ei arwain gan y farchnad i raddau helaeth, a chwmnïau preifat (yn ogystal â chwmnïau 'teckal' awdurdodau lleol) fydd yn sefydlu ac yn cynnal gweithrediadau gwastraff yn y pen draw.

4.7.2 Gyda hyn mewn golwg, dylai ymgysylltu effeithiol â'r diwydiant rheoli gwastraff a rheolwyr gwastraff awdurdodau lleol fod yn elfen angenrheidiol o gynllunio gwastraff. Yn yr un modd, cyfrifoldeb cwmnïau rheoli gwastraff unigol a chyrrff y diwydiant yw ymgysylltu'n rhagweithiol ag Awdurdodau Cynllunio Lleol yn ystod y broses o baratoi'r CDLI er mwyn cyfleu eu hanghenion a'u buddiannau. Byddai hyn yn helpu Awdurdodau Cynllunio Lleol unigol i nodi safleoedd priodol gan ystyried amgylchiadau lleol.

4.7.3 Mae'r sector preifat hefyd yn chwarae rhan bwysig o ran cyfrannu at symud gwastraff ymhellach i fyny'r hierarchaeth gwastraff drwy ei weithgareddau i leihau, aildefnyddio ac ailgylchu gwastraff. Dylai'r rheoliadau gwastraff deunydd pacio a Rheoliadau Cyfarpar Trydanol ac Electronig Gwastraff weld gostyngiad yn nifer y gwastraff a gynhyrchir yn y dyfodol.

4.7.4 O ran ailgylchu, mae holl safleoedd ailgylchu gwastraff y cartref y Cyngor yn Sir Gaerfyrddin yn cael eu cynnal gan CWM Environmental Ltd – cwmni 'teckal' i'r Awdurdod. Yn ogystal â hynny, mae atodiad 1 yn nodi rhestr o safleoedd a ganiateir yn y Sir y mae llawer ohonynt yn cael eu gweithredu gan gwmnïau preifat ac sy'n darparu gwasanaeth gwerthfawr yn ailgylchu gwahanol fathau o wastraff.

5.0 Casgliadau

5.1 Mae'r Papur hwn wedi tynnu sylw at yr agweddau polisi cenedlaethol, rhanbarthol a lleol sy'n ymwneud â chynllunio ar gyfer rheoli gwastraff yn y Sir, ac mae wedi darparu tystiolaeth gefndirol a gwybodaeth a ddefnyddir wrth baratoi'r Cynllun Datblygu Lleol Diwygiedig ar gyfer Sir Gaerfyrddin. Mae'r Papur wedi dangos bod y maes rheoli gwastraff yn newid yn gyflym a bod gan y system gynllunio swyddogaeth bwysig i'w chwarae o ran hwyluso'r newid o orddibyniaeth ar dirlenwi a thuag at arferion gwastraff mwy cynaliadwy yn unol â'r hierarchaeth gwastraff.

5.2 Mae'r Adroddiad Monitro Cynllunio Gwastraff ar gyfer Rhanbarth y De-orllewin yn ddarn allweddol o dystiolaeth. Mae'r Adroddiad Monitro Cynllunio Gwastraff yn darparu'r wybodaeth ddiweddaraf am berfformiad y rhanbarth mewn cysylltiad ag ailgylchu gwastraff, yn ogystal â nodi'r sefyllfa bresennol o ran rheoli gwastraff gweddilliol a'r sefyllfa o ran faint o'r gwagle tirlenwi sy'n weddill. Mae angen i awdurdodau unigol ystyried yr holl dystiolaeth hon wrth baratoi eu CDLI yn ogystal â mewn trefniadau gweithio trawsffiniol.

5.3 Mae'r Adroddiad Monitro Cynllunio Gwastraff diweddaraf yn nodi cyfraddau ailgylchu cadarnhaol parhaus yn y rhanbarth, yn ogystal â mewn gwaith trawsffiniol mewn cysylltiad â ffrydiau gwastraff penodol (e.e. gwastraff bwyd). Ond mae'r sefyllfa yn y dyfodol o ran rheoli gwastraff gweddilliol, a gwagleoedd tirlenwi sy'n weddill, yn llai clir. Yr hyn sy'n peri pryder hefyd yw'r diffyg data parhaol ar rai ffrydiau gwastraff megis Adeiladu a Dymchwel, Diwydiannol a Masnachol a gwastraff amaethyddol.

5.4 Mae'r papur hwn yn ddarn o dystiolaeth sy'n datblygu a bydd yn cael ei ddiweddarau drwy gydol y broses o baratoi'r CDLI Diwygiedig, gan ddefnyddio'r wybodaeth ddiweddaraf a ddarperir gan adroddiadau monitro blynyddol y CDLI, adolygiadau tir cyflogaeth, Adroddiadau Monitro Cynllunio Gwastraff ac unrhyw wybodaeth berthnasol arall.

ATODIAD 1 – Cyfleusterau Gwastraff yn Sir Gaerfyrddin

Gweithredwr Safle	Enw/Cyfeiriad Safle	Math o Gyfleuster	Cyfeirnod Grid Safle	Cod Post Safle
Recycling Equipment UK Ltd	Linton Yard	Gorsaf Trosglwyddo Gwastraff y Cartref, Masnachol a Diwydiannol (HCI)	SS 54996 98484	SA14 9SU
Ammanford Recycling Ltd	Ammanford Metal Recycling, Heol Shands. Rhydaman	Cyfleuster Cerbydau ar Ddiwedd eu Hoes (ELV)	SN 62340 12974	SA18 3SU
JH Davies	Doc Nevill, Glanymor, Llanelli	Safle Ailgylchu Metel	SS 50335 98852	SA15 2NW
Dyfed Recycling Services	Pencoed Yard, Heol Bellevue, Y Bynea, Llanelli	Gorsaf Trosglwyddo Gwastraff HCI	SN 52853 01353	SA14 9LN
Browns Waste Management and Recycling Ltd	Y Bynea, Llanelli	Gorsaf Trosglwyddo Gwastraff HCI	SS 54934 98581	SA14 9SU
G. D. Environmental Services Limited	Gweithfeydd Taybrite, Heol y Bwlch, Y Bynea	Gorsaf Trosglwyddo Gwastraff HCI	SS 55100 98600	SA14 9ST
Pendragon Waste & Skip Hire	Pendragon Waste & Skip Hire, Heol Thornhill, Cwmgwili, SA14 6PT	Gorsaf Trosglwyddo Gwastraff HCI	SN 57576 11300	SA14 6PT
CWM Environmental Ltd	Ystad Ddiwydiannol Heol Trostre	Safle Cyfleusterau Gwastraff y Cartref	252,371,199,453	SA14 9UU
CWM Environmental Ltd	Safle Rheoli Gwastraff Nant-y-caws, Heol Llanddarog, Nant-y-caws, Caerfyrddin	Gorsaf Trosglwyddo Gwastraff HCI	SN 47387 17556	SA32 8BG
CWM Environmental Ltd	Safle Rheoli Gwastraff Nant-y-caws, Heol Llanddarog, Nant-y-caws, Caerfyrddin	Cyfleuster Triniaeth Ffisegol	SN 47308 17601	SA32 8BG
CWM Environmental Ltd	Safle Tirlenwi Nant-y-caws, Heol Llanddarog, Nant-y-caws, Caerfyrddin	Gwastraff Tirlenwi Nad Yw'n Beryglus	SN 47860 17580	SA32 8BG
Cwar Rock & Fountain	Cynwyl Elfed, Caerfyrddin	Gorsaf Trosglwyddo Gwastraff HCI	SN 39039 25798	SA33 6AR
T Richard Jones Betws Ltd	Heol y Ffowndri, Rhydaman	Gorsaf Trosglwyddo Gwastraff Bioddiraddiadwy	SN 63272 12187	SA18 2LS
Carmarthen Recycling & Environmental Services Ltd	Gorsaf Drosglwyddo, Tre Ioan, Caerfyrddin	Gorsaf Trosglwyddo Gwastraff HCI + asbestos	SN 38980 18935	SA31 3RB
Natural UK Ltd Cyfleuster Rheoli Gofal Iechyd	Uned 3, Ystad Ddiwydiannol Capel Hendre, Capel Hendre, Rhydaman	Gorsaf Trosglwyddo Gwastraff Clinigol	SN 59321 11008	SA18 3SJ

Browns Recycling Group Ltd		Hen Lofa Morlais, Heol Pontarddulais, Llangennech, Llanelli	Cyfleuster Triniaeth Ffisegol	SN 57429 02522	SA14 8YF
Cyngor Caerfyrddin	Sir	Depo Cwmaman, Glanaman, Rhydaman	Gorsaf Trosglwyddo Gwastraff HCl	SN 67644 13719	SA18 1LQ
Cyngor Caerfyrddin	Sir	Depo Cillefwr, Tre Ioan, Caerfyrddin	Gorsaf Trosglwyddo Gwastraff HCl	SN 39659 19097	SA31 3QZ
Cyngor Caerfyrddin	Sir	Depo Trostre, Parc Diwydiannol Trostre, Llanelli	Gorsaf Trosglwyddo Gwastraff Peryglus	SS 52270 99331	SA14 9RA
CWM Environmental Ltd		Safle Cyfleusterau Dinesig Wernddu a Gorsaf Drosglwyddo, Heol Wernddu, Rhydaman	Safle Cyfleusterau Gwastraff y Cartref	SN 64731 15307	SA18 2UR
CWM Environmental Ltd		Canolfan Ailgylchu a Safle Cyfleusterau Dinesig Hendy-gwyn ar Daf.	Safle Cyfleusterau Gwastraff y Cartref	SN 19250 16750	SA34 0AE
Gwendraeth Valley Recycling Ltd		Swyddfa Safle Carwe Fawr, Hen Lofa Cynheidre, Pum Heol, Llanelli	Gorsaf Trosglwyddo HCl + triniaeth + asbestos	SN 49590 07986	SA15 5YN
Mekatek Limited		Parc Amex, Tre Ioan, Caerfyrddin	Cyfleuster Triniaeth Fiolegol	SN 40060 19310	SA31 3NF
Mark Tucker		Fferm Talfarn	Dodi gwastraff ar dir fel gweithred adfer	SN 25054 13857	SA33 4HJ

ATODIAD 2:

Ceisiadau a Chaniatâd Gwastraff ers mabwysiadu'r CDLI

Cais	Lleoliad	Cynnig	Penderfyniad
SIR GAERFYRDDIN			
S/29559	New Lodge Farm, Heol Pontarddulais, Cwmgwili, Llanelli SA14 6PW	Dymchwel adeiladau presennol ar y safle, adfer ac ail broffilio'r safle ac adeiladu Arâe paneli solar ffotofoltâig 2 - 3 MWE a chanolfan adennill ynni (yn cynnwys offer pyrolysis technoleg trawsnewid uwch (ACT) 8 - 12 MWE a chyfleuster 2 - 3 MWE gyda chanolfan addysg integredig) ynghyd â gwella mynediad, tirweddau a gwaith cysylltiedig	Gwrthodwyd 4 Chwefror 2016
W/31601	Cwar Cerrigyrrwyn, Llangynog, Sir Gaerfyrddin SA33 5HU	Adeiladu cyfleuster ailgylchu gwastraff anadweithiol a'r gwaith cysylltiedig	Rhodddwyd Caniatâd Llawn 12/10/16
E/32491	Hen Iard yr Albion, Heol yr Orsaf, Llangadog, SA19 9LT.	Tystysgrif Cyfreithlondeb - Storio Sgipiau, rwbél a phren eisoes. Ailgylchu pren a rwbél	Cymeradwywyd Tystysgrif Cyfreithlondeb Defnydd neu Ddatblygiad Sy'n Bodoli Eisoes (CLEUD) - 8/9/15
S/33036	Skip Solutions, Heol y Bwlch, Y Bynea, Llanelli, SA14 8SU.	Newid defnydd o B2 i orsaf trosglwyddo gwastraff (sui generis).	Rhodddwyd Caniatâd Llawn 2/2/16
S/34071	Hen Lofa Morlais, Heol Pontarddulais, Llangennech, Llanelli, SA14 8YN	Canolfan prosesu gwastraff anadweithiol.	Rhodddwyd Caniatâd Llawn 12/9/17
W/32963	Tir (rhan o MEKATEK), Parc Amex, Heol Llansteffan, Tre Ioan, Sir Gaerfyrddin SA31 3NF	Ffurio llawr caled ar gyfer cerbydau HGV a pharc i lorïau.	Rhodddwyd Caniatâd Llawn 11/1/16
W/35655	Tir oddi ar Heol Allt-y-cnap, Tre Ioan, Caerfyrddin SA31 3QY	Adeiladu warws ailgylchu teiars gyda swyddfeydd cysylltiedig, iard weithredol, clos storio a seilwaith atodol.	Rhodddwyd Caniatâd Llawn 4/1/18
W/36430	Factory Yard, Cwm-ann, Llanbedr Pont Steffan, Sir Gaerfyrddin, SA48 8ES	Cais am Dystysgrif Cyfreithlondeb Datblygiad ar gyfer tystysgrif defnydd neu ddatblygiad arfaethedig ar gyfer cadw adeilad sy'n bodoli eisoes a'r iard gysylltiedig ar gyfer llosgi gwastraff anifeiliaid a chlinigol, ond gydag ad-drefnu mewnol arfaethedig ac isrannu arwynebedd y llawr i ddarparu peiriannau ac offer i brosesu gwastraff anifeiliaid fel bwyd anifeiliaid a gwêr (felly yn parhau o dan Ddosbarth Defnydd B2).	Cymeradwywyd Tystysgrif Cyfreithlondeb Defnydd neu Ddatblygiad Arfaethedig (CLOPUD) - 25/1/18

S/38134	Cwar Glyngerwen, Felin-foel, Llanelli, SA14 8BX	Amrywiad ar amod 6 ar S/29950 (Mathau o Wastraff y gellir eu derbyn ar safle).	Cais yn ddilys o 6/12/18. Hyd nes gwneir penderfyniad.
E/38116	Tir gerllaw Tŷ Newydd, Heol Thornhill, Cwmgwili, Llanelli, SA14 6PT.	Datblygiad arfaethedig ar gyfer llawr caled gyda system ddraenio gaeedig a gaiff ei ddefnyddio fel gorsaf trosglwyddo gwastraff anadweithiol	Cais yn ddilys o 5/12/18. Hyd nes gwneir penderfyniad.
E/37516	Uned E1 Ystad Ddiwydiannol Capel Hendre, Rhydaman SA18 3SJ UNED	Yr adeilad i'w ddefnyddio i storio papur gwastraff.	Cais yn ddilys o 12/07/18. Hyd nes gwneir penderfyniad.
W/31966	Safle Tirlenwi Nant-y- caws, Heol Llanddarog, Nant-y- caws, Caerfyrddin SA32 8BG	Darparu peiriant treulio anaerobig.	Rhoddwyd Caniatâd Llawn 3/8/15
E/32296	Safle Tirlenwi Nant-y- caws, Heol Llanddarog, Nant-y- caws, Caerfyrddin SA32 8BG	Addasu tanc slyri presennol drwy osod peiriant treulio anaerobig 20KW.	Rhoddwyd Caniatâd Llawn 8/9/15
W/32504	Fferm Coomb, Llangynog, Caerfyrddin, SA33 5HP	Cais cynllunio ar gyfer Peiriant Treulio Anaerobig 0.5MW, Fferm Coomb, Llangynog, Caerfyrddin, SA33 5HP	Rhoddwyd Caniatâd Llawn 8/9/15